КПСС XXVII СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ!

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ● № 147 (8887). ✦ 1986 йил 30 июль, чоршанба Баҳоси 3 тийин

ДОЛЗАРБ КУНЛАР

АВГУСТ ойи пахтакорлар учун энг масъулиятли дам.

Свердлов номли колхознинг Тошкенбой Мақсудов бошчилик қилаётган бригадаси аъзолари буни жуда яхши билишади. Шу туфайли улар барча ишни пухта ва оби-тобида ташкил этишмоқда. Айниқса, коллектив сувчилари алоҳида жонбозлик кўрсатишмоқда. Маҳмуджон Саидназаров, Ҳасанбой Қосимов, Омон Бўтанқулов, Мирзаким Жарилқопов, Акбар Аброров сингари миришкорлар экинни ўз вақтида оби-ҳаётга қондирмоқда.

— Ҳозир сувчининг куни туққан палла,— дейди М. Саидназаров. — Агар бир кун ишни сусайтириб юборсангиз ғўза ҳосилини ташлаб юборади. Аксинча, уни ҳаддан зиёд захлатиб суғорсангиз ғовлаб кетади.

Бригадага қарашли 60 гектар майдондаги ғўзалар дуркун. Ҳар бирида 4—5 тадан кўсак бор. Бу олий ҳиммат деҳқонлар меҳнатининг самараси

Д. АНОРБОЕВ,
Коммунистик райони.

ГЕКТАРИДАН 35 ЦЕНТНЕРДАН

БЕКОБОД районидаги Ойбек номли совхознинг 3-бўлимига қарашли Ҳасан Тошбоев бошчилигидаги бригада аъзолари айни вақтда ғўза парваришини тобора авж олдирмоқдалар. Ишлов бериш, суғориш, бегона ўтлардан тозалаш тадбирлари изчиллик билан амалга оширилмоқда. Айниқса, бригада сувчиларининг меҳнатлари диққатга сазовордир. П. Бозорбоев, В. Қўшматов, Ғ. Сарибоев каби миришкорларнинг шижоати туфайли ғўзалар икки маротаба суғорилди. Ҳозирги кунда ғўза учинчи бор оби-ҳаётга қондирилмоқда.

— Ҳосил салмоғи айни кунларда амалга ошириладиган ишларимизга боғлиқ, — дейди тажрибали сувчи Пардабой Бозорбоев. — Шу боисдан ҳам биз ишни икки сменада ташкил этганмиз. Тунги суғоришга катта эътибор беряпмиз. Чунки тунда суғорилган ғўзалар ривожи яхши бўлади.

Етилган майдонлардаги ғўза қатор оралари пешмапеш культивация қилиняпти. Культиватор ишчи органлари ғўза гули, кўсакларини шикастлантирмаслиги учун ҳимоя воситалари билан ўралди. А. Саидов, Р. Сарибоев сингари механизаторлар кунига 5—6 гектар ердаги ниҳолларга ишлов беришмоқда.

Бригада аъзолари барча агротехника тадбирларини муддатида, сифатли ўтказиш учун бутун куч ва имкониятларини ишга солишмоқда. Ҳозирда 104 гектар майдондаги ғўзалар баравж ўсяпти. Пахтакорлар бу йил ҳар гектаридан 35 центнердан ҳосил етиштиришга аҳд қилишган.

Д. ҚОДИРОВА.

АКТИВ БИЛАН УЧРАШУВ

ВЛАДИВОСТОК, 29 июль. (ТАСС). Бу ерга келган КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари М. С. Горбачев бугун КПСС Приморье ўлка комитети бюросининг ва ўлка ижроия комитетининг аъзолари, партия ва давлат активи ходимлари билан учрашди.

М. С. Горбачев шу куниёқ Комсомольск-Амур шаҳрига жўнаб кетди.

БИТИМЛАР ИМЗОЛАНДИ

28 июль куни Кремлда Н. И. Рижковнинг Т. Озал билан музокаралари бошланди. Энг муҳим халқаро проблемалар хусусида батафсил фикрлашиб олинди. Совет — Туркия яхши қўшничилик муносабатлари бутун комплексининг аҳволи ҳамда уни янада кенгайтириш ва мустаҳкамлаш истиқболлари синчковлик билан кўриб чиқилди.

Шу куни СССР Давлат план комитети билан Туркия бош министри ҳузуридаги давлат план ташкилоти ўртасида ҳамкорлик тўғрисида ҳамда СССР ҳукумати билан Туркия республикаси ҳукумати ўртасида туризм соҳасидаги ҳамкорлик тўғрисида битимлар имзоланди.

СССР ҳукумати номидан Т. Озал ва унинг рафиқаси шарафига зиёфат берилди.

Н. И. Рижков билан Т. Озал нутқ сўзладилар, уларнинг нутқлари эътибор бериб тингланди ва қарсаклар билан кутиб олинди.

Зиёфат дўстона вазиятда ўтди.

(ТАСС).

▲ **ҒЎЗАНИНГ ривожи, ҳосилнинг салмоғи ва сифати агротехника тадбирларининг ўз вақтида, маромида ўтказилишига боғлиқдир. Чиноз районидаги «Қизил Октябрь» колхозининг ўртоқ М. Эргашев бошлиқ бригадаси деҳқонлари бу соҳада яхши ишларни амалга оширмоқдалар. Улар 65 гектар ернинг ҳар гектаридан кам деганда 32 центнердан ҳосил олиш учун курашмоқдалар.**

Суратларда: ғўзага ишлов бериш пайти. Ўнгда илғор механизатор Холбой Норбоев.

А. Зуфаров фотоси.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетида кенгаш

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетидаги кенгашда КПСС XXVII съездининг қарорлари асосида аҳоли соғлиғини сақлаш ишларини янада яхшилаш ҳамда республика соғлиқни сақлаш органлари ва муассасаларига партия раҳбарлигини кучайтириш вазифалари муҳокама қилинди. Кенгашда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, республика Госплани, министрликлари ва идораларининг масъул ходимлари, область партия комитетларининг секретарлари, область ижроия комитетлари раисларининг ўринбосарлари, область соғлиқни сақлаш бўлимлари, олий мактаблар ва илмий тадқиқот институтларининг раҳбарлари, медицина ходимлари қатнашдилар.

Кенгашда таъкидлаб ўтилдики, халқ соғлиғини мустаҳкамлаш, ҳар бир кишининг актив умрини узайтириш биринчи даражали аҳамиятга молик ишдир. Партия XXVII съездининг, КПСС Марказий Комитети 1986 йил июнь Пленумининг қарорларида шу муҳим соҳадаги ишларнинг аҳволини тубдан яхшилаш юзасидан катта вазифалар қўйилди. Республиканинг кўпгина партия комитетлари ва совет органлари соғлиқни сақлаш муассасалари ишига тегишли эътибор бермаётганликлари, медицина ходимлари тафаккури ва психологиясини, уларнинг фаолиятини ташкил этишни, иш услуби ва методларини қайта қуришни таъминлаш учун ўз обрў-эътибори ва таъсир кучидан фойдаланиш тўғрисида жон куйдирмаяптилар.

Кенгашда республика соғлиқни сақлаш министрлиги ва унинг жойлардаги органлари шаънига жиддий танқид сўзлари айтилди. Жумладан, медицина хизмати сифатини яхшилаш билан бирга санитария-маориф ишларини ҳамда ҳушёр ва соғлом турмуш тарзи пропагандасини анча юксалтириш, аҳолини атеистик руҳда тарбиялашга фаол киришиш лозимлиги таъкидланди.

Кенгашда соғлиқни сақлаш ишларининг яхши моддий-техникавий базасини яратиш зарурлиги тўғрисида гапирилди. Ҳозир кўпгина даволаш-профилактика муассасалари; айникса қишлоқлардаги шундай муассасалар мослаштирилган биноларда жойлашган. Мутахассисларнинг фикрича, ҳар бир колхоз ва совхозда қишлоқ даволаш амбулаториялари, фельдшерлик, акушерлик пункти, дорихона, сут ошхонаси, ҳаммом ва болалар боғчасини ўз ичига олувчи саломатлик марказлари ишлаб туриши керак. Бундай марказларни барпо этиш тажрибаси бор ва бу тажрибани ҳамма чоралар билан ёйиш керак.

Кенгашда айтилдики, пудратчи министрликлар ва идораларнинг раҳбарлари соғлиқни сақлаш объектлари қурилишини биринчи навбатдаги қурилишлар ҳисобига киритмай, уларга зарур киши ресурслари ва моддий ресурсларни юбормаяптилар. «Главташкентстрой» соғлиқни сақлаш ишлари қурилишида катта қарз бўлиб қолмоқда.

Жойлардаги партия ва совет органлари шу аҳвол билан муросасозлик қилиб келмоқдалар. Соғлиқни сақлаш соҳасидаги кадрлар сиёсатининг ҳолати ҳам чуқур анализ қилиб берилди. Бошланғич партия ташкилотлари кадрларни танлаш, жой-жойига қўйиш ва тарбиялаш билан тузук шуғулланмаётганлиги, мавжуд салбий ҳодисаларни тугатишда ҳамон сусткашлик қилаётганлиги айтилди.

Кенгашда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари И. Б. Усмонхўжаев нутқ сўзлади.

Кенгаш ишида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари Р. Ҳ. Абдуллаева иштирок этди.

(ЎзТАГ).

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ КОМИТЕТИДА

ЖИЗЗАХ ОБЛАСТЬ ДЕҲҚОНЛАРИ ЎЗАРО ТЕКШИРИШ БРИГАДАСИ ИШ ЯКУНЛАРИ ҲАМДА 1986 ЙИЛДА ПАХТА ВА БОШҚА ДЕҲҚОНЧИЛИК, ЧОРВАЧИЛИК МАҲСУЛОТЛАРИ ЕТИШТИРИШ ВА ДАВЛАТГА СОТИШНИ КЎПАЙТИРИШ БЎЙИЧА ЗИММАГА ОЛИНГАН СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТЛАРНИНГ МУВАФФАҚИЯТЛИ БАЖАРИЛИШИНИ ТАЪМИНЛАШГА ҚАРАТИЛГАН ТАДБИРЛАР ҲАҚИДА

Жиззах области деҳқонлари ўзаро текшириш бригадаси раҳбари, Жиззах область партия комитетининг секретари А. Т. Турдиқуловнинг ахборотини эшитиб ва муҳокама этиб Тошкент область партия комитети бюроси шуни қайд қиладики, область қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик экинларини парвариш қилиш юзасидан қизғин иш олиб бормоқдалар. Улар 1986 йил ва умуман беш йилликда деҳқончилик, чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ва давлатга сотишни кўпайтириш бўйича социалистик мажбуриятни бажаришни таъминлаш учун ҳаракат қилмоқдалар.

Лекин шу билан бирга ўзаро текшириш бригадаси аъзолари ҳақли равишда қайд қилганларидек, айрим районлар ва хўжаликларда хотиржамлик кайфиятига берилиш ҳоллари учрамоқда. Далаларда иш бирмунча бўшаштириб юборилган. Пахта, каноп, сабзавот, қовун-тарвуз, картошка экинлари парваришини кучайтиришга қаратилган зарур тадбирлар амалга оширилмаяпти. Озуқа тайёрлаш ишлари анча сусайтирилган.

Бўка, Пискент, Ўрта Чирчиқ, Янгийўл районларида қишлоқ хўжалик зараркунандаларига қарши кураш юксак савияда ташкил этилмаган, Янгийўл, Оққўрғон, Бўка, Чиноз районларида қишлоқ хўжалик техникаси ва кўсак териш техникасини мавсумга созлаш секинлик билан бормоқда.

Мева-сабзавот ва картошка тайёрлаш суръатлари ҳам қаноатланарли эмас. Оҳангарон райони хўжаликларида планга нисбатан 4 процент маҳсулот тайёрланди. Бўстонлиқда эса бу кўрсаткич 14 процентга етди. Умуман олганда область бўйича ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 4 минг тонна мева кам тайёрланди. Паркент, Тошкент, Бўстонлиқ районлари хўжаликлари, айниқса, оқсамоқдалар.

Чорвачиликдаги аҳвол тиғизлигича қолмоқда. Оққўрғон, Ғалаба, Чиноз, Янгийўл районларида давлатга сут топшириш бирмунча орқада қолмоқда. Бу районлардаги хўжаликларнинг раҳбарлари, партия ташкилотлари, совет, хўжалик органлари ҳамда Коммунистик ва Пискент районлари Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва область партия комитетининг ем-хашак тайёрлашни кучайтириш тўғрисидаги талабларидан етарлича хулоса чиқариб олмаганлар. Бу ерда дағал хашак тайёрлаш планлари 41—45 процент бажарилган.

Жойларда ферма ходимлари ўртасида социалистик мусобақани ташкил этишга етарли эътибор берилмаяпти. Колхозчилар ва совхоз ишчиларининг юқори унум билан ишлашлари учун зарур шарт-шароитлар яратилмаган.

Область партия комитети бюроси район партия комитетлари, район ижроия комитетлари, РАПОлар, қишлоқ хўжалиги ва тайёрлов органлари раҳбарлари, колхозлар, совхозларнинг партия ташкилотлари ва раҳбарлари зиммасига пахтадан мўл, эртаки, сифатли ҳосил етиштириш, уни ўз вақтида ва уюшқоқлик билан юқори сифатли қилиб йиғиб-териб олинишини таъминлашга қаратилган ташкилотчилик ишларини кучайтиришни топширди.

Шу мақсадда ҳамма ерда ғўза парваришини кучайтириш зарур. Суғоришни ўз вақтида ўтказилиши юзасидан назоратни кучайтириш керак. Экиннинг чанқаб қолишига асло йўл қўймаслик зарур. Суғоришда шарбат усулидан кенг фойдаланиш талаб этилади. Қишлоқ хўжалик зараркунандаларига қарши курашни асло бўшаштирмайлик. Ҳашарот тушган ерларни аниқлаш ва бундай карталарга ўз вақтида ишлов беришга алоҳида эътибор қаратилиши лозим.

5 августга қадар ҳамма ерда чеканкани тугаллаш, 15 августдан кечиктирмасдан пахта териш техникалари, пахта заводлари, тайёрлов пунктларини ремонт қилиш ва мавсумга созлашни ниҳоясига етказиш керак. Етарли миқдорда ёнилғи-мойлаш материаллари запаси бўлсин. Ҳамма ерда дефолиацияга ва уни ўтказишга тайёргарликни авж олдириш зарур.

Район партия комитетлари, область агросаноат комитети, РАПОлар, область сув хўжалиги ишлаб чиқариш бошқармаси, «Ташоблсельхозхимия», область матлубот жамияти, хўжаликларнинг партия ташкилотлари ва раҳбарлари, йиғим-теримга техника ва ишчи кучларини тўла миқдорда сафарбар этишлари, картошка, мева, узум тайёрлаш суръатларини кескин оширишга эришишлари керак. Ҳамма ерда картошкани омборларда сақлашни йўлга қўйиш лозим. Ана шунда кечки ҳосил пишиб етилгунча аҳолини бу хилдаги маҳсулот билан узлуксиз таъминлаш имкониятига эга бўлинади. Шаҳарнинг савдо ташкилотларига янги узиб олинган сабзавот, мева маҳсулотларини кенг ассортиментда ва юқори сифатли қилиб етказиб беришга эътиборни кучайтириш талаб этилади.

Силос ва дон учун маккажўхори ўришни ўз вақтида, уюшқоқлик билан ўтказиш ҳамда бу ишни 10—15 кун ичида ниҳоясига етказиш, ўримдан сўнг 1 августдан бошлаб кўк озуқа учун оралиқ экинлар экишни кучайтириб юбориш лозим.

Силос учун маккажўхори ўриш суръатларини кучайтириш, бу ишга барча силос ўрадиган комбайнларни жалб этиш, ҳар бир хўжалик бўйича силос бостириш планларининг бажарилиши устидан қатъий назорат ўрнатиш керак. Шу билан бирга бедага эътиборни кучайтириш, ҳамма ерда кам деганда бу экин ҳосилини 6 марта ўриб олишга эришиш, дағал пояли ўтлар—қамиш ва бошқа ўтлардан озуқа тайёрлаш ва уларни АВМ агрегатларида қайта ишлаш соҳасидаги ишларни давом эттириш, картошка палагини ҳам озуқа учун йиғиштириб олиш, похолнинг нобуд бўлишига йўл қўймаслик зарур.

Ҳамма ерда фермалар, комплекслар, паррандачилик фабрикалари иши устидан назоратни кучайтирайлик. Чорвани боқиш, парвариш қилиш, озиқлантириш учун шарт-шароитларни ҳар жиҳатдан яхшилашнинг таъсирчан чораларини кўриш, чорванинг бош сони ва маҳсулдорлиги кўпайишини таъминлаш, гўшт, сут, тухум етиштириш ва давлатга сотиш юзасидан қабул қилинган социалистик мажбуриятларнинг муваффақиятли бажарилишига эришиш учун курашиш зарур.

Район партия комитетлари, бошланғич партия ташкилотлари колхозларда, совхозларда раҳбарлар ва мутахассисларнинг топширилган иш учун масъулиятини ошириш, давлат ва план интизомини бундан буён янада мустаҳкамлаш учун зарур тадбирларни кўришлари, моддий техника ресурсларини иқтисод қилиш учун курашни авж олдиришлари, қишлоқ хўжалик маҳсулотларини йиғиб олиш, ташиш ва сақлаш пайтида нобудгарчиликларга йўл қўймаслик учун ҳамма чора-тадбирларни кўришлари керак.

РАҲБАРНИНГ МАСЪУЛИЯТИ

Андижон область партия комитети пленумидан

Мамлакат социал-иқтисодий тараққиётини жадаллаштиришнинг КПСС XXVII съезди ўртага қўйган кенг кўламли вазифалари жамиятимиз сиёсий системаси ҳамма бўғинларини активлаштиришни тақозо этади. Халқ ҳокимияти органлари — халқ депутатлари Советлари бу сиёсий системада алоҳида ўрин тутади. Ижтимоий тараққиётнинг бутун бориши жойларда ишларнинг аҳволи учун, асосий иқтисодий ва социал масалаларни ҳал этиш, иш мазмуни ва услубида сифат жиҳатидан бурилиш учун, ошкораликни кучайтириш ҳамда ташаббускорликни ривожлантириш учун Советларнинг роли ва масъулиятини реал даражада кучайтиришни талаб қилмоқда.

Андижон область партия комитетининг 29 июль куни бўлиб ўтган пленумида ана шулар таъкидлаб ўтилди. Пленумда область ижроия комитетининг раиси коммунист Ж. Ҳасановнинг область социал-иқтисодий тараққиётини жадаллаштириш, аҳолининг талаб ва эҳтиёжларини қондириш учун оммани сафарбар этишда маҳаллий Советларнинг ролини ошириш ва уларнинг фаолиятини яхшилаш борасидаги ишлари масаласи муҳокама қилинди.

Пленумда сўзга чиққан нотиқлар Балиқчи район партия комитетининг биринчи секретари А. Мўминов, Андижон ёғ-мой комбинатининг бригадири В. Ф. Гаврилова, «Андижаннефть» бошқармасининг бошлиғи Н. Р. Раҳимов, Комсомолобод район ижроия комитетининг раиси Х. Рустамова, 162-қурилиш трестининг бошқарувчиси Р. Ҳайдаров, халқ депутатлари Найман қишлоқ советининг раиси Т. Собирова, Жалолқудуқ районидаги Свердлов номли колхоз бригадири М. Отабоева, Қўрғонтепа районидаги Куйбишев номли совхоз директори Т. Холиқов, Андижон область партия комитетининг биринчи секретари М. М. Орипжонов областдаги ишларнинг аҳволини чуқур таҳлил этиб, халқ депутатлари область Совети ижроия комитети, область партия комитетининг бўлимлари раҳбар кадрларни ҳозирги замон талаблари руҳида психологик жиҳатдан қайта қуришга, уларни янгича фикрлаш ва ишлашга ўргатишга эриша олмаганликларини ташвишланиб таъкидладилар. Кўпгина раҳбарларда ҳали ҳам ўзига бино қўйиш кайфиятлари мавжуд, улар ҳақиқатни яшириб, камчиликларни бўяб кўрсатишга, ишдаги ўпирилишлар учун масъулиятни бошқалар зиммасига ағдаришга уринмоқдалар. Ишнинг кабинет, идорачилик услуби ҳали ҳам бартараф этилмаган, кўпинча раҳбарлик умумий тарзда амалга оширилмоқда, бевосита меҳнат коллективларидаги ишларнинг аҳволи яхши ўрганилмаяпти.

Шу муносабат билан пленумда халқ истеъмол товарлари ишлаб чиқаришни кўпайтириш, буюмларнинг сифатини яхшилаш, область саноат корхоналари ишидаги штурмчиликни ва бир маромда иш олиб бормасликни тугатиш зарурлиги ҳақидаги масалалар кўндаланг қилиб қўйилди.

Капитал қурилишдаги аҳвол жиддийлигича қолмоқда. Саноат қурилишларида, социал-маданий-маиший объектлар қурилишида ва аввало уй-жой қурилишида ишни кескин равишда яхшилаш лозим. Қурилишда ишни яхшилаш энг аввало маҳорат билан планлаштиришга, объектлар сонини ва уларни барпо этиш муддатларини камайтиришга боғлиқдир. Уй-жой масаласини ҳал этишга алоҳида эътибор бериш керак.

Агросаноат комплексининг юксак самара билан ишлашини таъминлаш муҳимдир. Қишлоқ хўжалигини фонд билан таъминлаш даражаси ўсган бўлишига қарамай, у экстенсив ривожланмоқда, бир жойда депсиниб қолмоқда. Колхоз ва совхозларда меҳнат унумдорлиги ўсмаяпти, аксинча камайиб кетмоқда.

Тажриба шуни кўрсатадики, область қишлоқ хўжалиги меҳнатчилари янгичасига ишлаб, юксак натижаларга эриша оладилар. Хўжаликларга ташаббускор кишилар раҳбарлик қилаётган жойларда, фан ва техниканинг энг янги ютуқлари қўлланилиб, интенсив технология жорий этилаётган жойларда ҳосил ҳам чакки бўлмаяпти, чорвачилик маҳсулотлари етиштириш кўпаймоқда. Областда ғўзанинг ривожини жадаллаштириш, йўл қўйилган қолоқликни тугатиш ишлари етарли олиб борилмаяпти.

Халқ учун жуда муҳим бўлган Озиқ-овқат программасини бажариш ҳам Советларнинг ишига боғлиқ. Биринчи ярим йилликда гўшт ва тухум тайёрлаш планлари бажарилган бўлсада, жамоат чорвачилигини ривожлантиришнинг мавжуд резервларидан етарлича фойдаланилмаяпти.

Чорвачилик секин ривожланаётганлигининг асосий сабабларидан бири шундаки, областда чорва моллар ва паррандалар сонини кўпайтириш ҳамда уларнинг маҳсулдорлигини оширишга кам эътибор берилмоқда. Ўтган ярим йилда сигирлар сони камайиб кетди, улардан кам сут соғиб олинди. Ем-хашак тайёрлашда ҳам ташвишли аҳвол юз берди. Ем-хашак тайёрлаш суръатлари пасайиб кетди, тайёрлаш технологияси бузилмоқда. Хўжаликлар маккажўхори ўриш ва силос бостиришга ҳали киришганлари йўқ. Сабзавотчиликда ҳам аҳвол кўнгилдагидек эмас.

Иш билан банд бўлмаган аҳолини ижтимоий ишлаб чиқаришга жалб этиш область учун жуда катта сиёсий, иқтисодий ва социал аҳамиятга эга. Бироқ бу соҳада қилинаётган ишларни қониқарли, деб бўлмайди.

Қонун ва ҳуқуқ-тартиботни муҳофаза қилиш Советларнинг энг муҳим вазифасидир. Гражданларнинг меҳнат қилиш, уй-жойли бўлиш ва бошқа ҳуқуқларининг ҳар қандай бузилишига кескин ва ўз вақтида зарба беришни партия талаб қилмоқда.

Сўнгги вақтларда областда физкультура-спорт ва маданий-оммавий ишларни ташкил этишда силжишлар кўзга ташланиб қолди. Шу билан бирга Советлар маданият ва спорт муассасалари сиёсий-тарбиявий ишларнинг таянч марказлари бўлиб қолишига эришганларича йўқ. Қолоқ урф-одатларга қарши курашда ҳужумкорлик йўқлиги айниқса ташвишлидир.

Пленум қатнашчилари халқ депутатлари область Совети ижроия комитети ва унинг раиси иш услубига алоҳида эътибор бердилар.

Пленумда партия, совет ва хўжалик раҳбарларининг масъулияти тўғрисида алоҳида гапирилди. Улар ишни бошқаришлари, ўзларига ишониб топширилган участкаларда қайта қуришни ташкил этишлари керак. Лекин энг аввал, уларнинг ўзлари расмиятчиликдан халос бўлиб, ишни қайта қуришлари, масалаларни муҳокама қилиш чоғида ҳақиқий коллективчиликка риоя этишлари, ўз бурчлари ва партия топшириқларини бажариш учун шахсий масъулиятни ҳис этишлари керак. Хўжалик юритишнинг янги шароитлари концепцияларига дадилроқ таяниш, сўнгги вақтда тўпланган тажрибадан тўлароқ фойдаланиш, партиянинг хўжалик мустақиллигини бутун чоралар билан кенгайтиришга, корхоналарнинг роли ва жавобгарлигини оширишга, бошқарувда халқ оммасининг фаол иштирокини таъминлашга қаратилган йўлини рўёбга чиқариш билан боғлиқ бўлган ҳамма энг яхши нарсаларни амалиётда мустаҳкамлаш зарур.

Пленумда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари И. Б. Усмонхўжаев нутқ сўзлади.

(ЎзТАГ).

ҚИШЛОҚДАГИ УЙ: У ҚАНДАЙ БЎЛАДИ, ҚАНДАЙ ҚИЛИБ ВА ҚАЙСИ МАБЛАҒ ҲИСОБИГА ҚУРИЛАДИ?

«ҚИШЛОҚДА УЙ-ЖОЙ ВА СОЦИАЛ МАДАНИЙ ОБЪЕКТЛАР ҚУРИЛИШИ ЮҚОРИ СУРЪАТЛАР БИЛАН АМАЛГА ОШИРИЛСИН».

(СССРнинг иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1986—1990 йилларга ҳамда 2000 йилгача бўлган даврга мўлжалланган Асосий йўналишларидан).

1986 йилнинг ўтган олти ойида Ўзбекистон агросаноат қурилиш бош бошқармаси (Узагропромстрой) 500 минг квадрат метрдан ортиқ тураржойни қуриб фойдаланишга топширди. Бу йиллик планнинг 50 проценти демакдир. Ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан йиғма уйлар, индустриал усулда қурилган йирик панелли уйлар кўпайди. Шу билан бирга, суръат жадаллашди ва харажат камайди. Қишлоққа кўпроқ монолит уй қурилиши кириб бормоқда. Қишлоқ қурилишини ривожлантириш ва такомиллаштиришнинг қандай йўллари бор, унинг қайси форма ва усулларига кўпроқ эътибор бериш керак? Бу саволларга Узагропромстройнинг масъул мутахассислари қуйидагича жавоб бердилар:

ҚУРИЛИШ ИМТИҲОН ҚИЛАДИ

В.ХАНИН,
Узагропромстройнинг техника бошқармаси бошлиғи:

— Ўн иккинчи беш йилликда биз турар-жой қурилиши индустриал даражасини ошириш ва ишларни комплекс механизациялаш, лойиҳа ишларини яхшилаш орқали интенсификациялашга асосий эътиборни қаратдик. Илгаридан маълум йўллар билан эмас, балки қишлоқ шароитлари учун янада мақсадга мувофиқроқ бўлган янги йўллар орқали бормоқдамиз. Бунда турар-жой кооператив ва шахсий уй қурилишлари манфаати ҳисобга олинмоқда. «Политотдел» колхозида қишлоқ уйсозлари томонидан қўлланилаётган оммавий эксперимент бу борада шубҳасиз катта қизиқиш уйғотади. Бу ерда икки ва беш хонали монолит уйлар қурилишининг технологияси ва улардан фойдаланиш хусусиятлари ишлаб чиқилаяпти, синаб кўрилаяпти. Чорбоғи ҳам бўлган бу уйларнинг лойиҳасини эса «Узмежколхозпроект» институтининг мутахассислари ишлаб чиқишган. Колхозда 50 та ана шундай уйни хизмат кўрсатиш комплекси билан биргаликда қуриш планлаштирилган. Уларнинг бир қисми тайёр ва одамлар кўчиб кирди. Демак, ҳозирнинг ўзида дастлабки хулосаларни чиқариш мумкин. Бу хулосалар эса янгиликнинг яхши томонларидан ҳикоя қилади.

Аввало қурилиш-монтаж ишлари технологияси тўғрисида икки оғиз гап. Уйнинг деворлари ва хоналараро тўсиқлар керамзит-бетон қоришмасидан «қуйилади». Бунинг учун ёғоч-металл опалубкалардан фойдаланилмоқда. Унинг деворлари сувга чидамли фин фанеридан тайёрлангани учун кўп марта фойдаланиш мумкин. Шу билан бирга девор сиртининг ниҳоятда силлиқлиги пардоз ишларини энг кам даражага олиб келиш имконини беради. Шуниси диққатга сазоворки, қоришма бевосита қурилиш майдонида механизация йўли билан тайёрланади. Бетон қориш узели тўхтовсиз ишлайдиган қоргич билан таъминланган. Бу ишларни 35 кишидан иборат комплекс бригада бажаради, улар барча зарур машина ва механизмлар, асбоб-ускуналар билан қуролланган.

Маълум бўлишича, керамзит-бетондан қурилган монолит уйлар йирик панелли уйларга нисбатан 12—13 процент, ғиштин уйларга нисбатан эса 5—7 процент арзонга тушмоқда. Шу билан бирга зилзилабардошлиги нисбатан анча юқори. Биз муваффақиятли чиқишига шубҳасиз қараётган бу эксперимент қишлоқда оммавий равишда монолит уйлар қурилишига йўлланма бериши тайин.

БИЗНИНГ СПРАВКА: Бу беш йилликда республикамиз қишлоқларида 580 минг квадрат метр монолит турар-жой қурилиши кўзда тутилган. Ўзбекистон ССР Министрлар Совети қишлоқда 2000 йилгача монолит уйсозлик программасини ишлаб чиқишни топширди. Булар қурувчиларнинг олдида турган вазифаларни бажаришига кенг имконият яратади, меҳнат унумдорлигини оширади, цемент ва металл сарфини камайтиради.

ОЛИС МАРШРУТЛАР

Р. ЭРГАШЕВ,
қишлоқ уйсозлик комбинати бошлиғи:

— ТОШКЕНТ яқинидаги Юбилей посёлкасида қурилиш индустриясининг корхоналари жамланган. Посёлкадаги турар-жойларнинг деярли барчаси чиройли ташқи кўриниши ва яшовчилар учун барча қулайликларнинг яратилгани билан диққатга сазовордир. Бир ва икки қаватли бу турар-жой биноларини бизнинг йирик уйсозлик комбинатимиз ишлаб чиқармоқда. Комбинат фақатгина конструкция ва бошқа буюмлар ишлаб чиқариш билан чекланиб қолмай уйларни қуриш, пардозлаш ва калитини эгаларига топшириш каби пудрат ишларини ҳам ўз зиммасига олди. Ўтган давр ичида бу корхона бир ва икки қаватли 400 уйни фойдаланишга топширди. Шулардан 124 таси 1986 йилнинг биринчи ярмида қуриб битказилди. Бу эса ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан икки баравар кўпдир.

Кўряпмизки, йирик уйсозлик қурилиши суръати ва ҳажми ўсиб боряпти. Шу йилнинг биринчи ярмида қурилиш-монтаж ишлари ҳажми бўйича ҳам, асосий кўрсаткичлар бўйича ҳам йиллик планнинг 50 проценти бажарилди. Бунда яна бир нарсага эътибор бериш керак: қишлоқ уйсозлик комбинатининг фаолият доираси кенг — панел ташувчи машиналар маршрути уч область Тошкент, Сирдарё ва Жиззахни ўз ичига олади. Объектларнинг олислигини билинтирмасликда меҳнатни ташкил қилишнинг вахта усули қўл келди. Б. Ефимов бошлиқ монтажчилар бригадаси биринчи бўлиб уни қўллади. Бўка районидаги «Кремль» совхози посёлкасини бунёд этаётган бу бригаданинг кетидан Оҳангарон районидаги «Оҳангарон» совхозида ишлаётган бригада вахтага турди. Бу ерда 80 та турар-жой биноси қурилиши планлаштирилган. Ишончим комилки, йиғма элементлардан мактаблар, касалхоналар, магазинлар ва бошқа жамоат бинолари бунёд этиладиган давр олис эмас.

БИЗНИНГ СПРАВКА: Узагропромстрой яқин келгусида турар-жой қурилиши йиллик ҳажмини 1,5 миллион квадрат метрга етказишни мўлжалламоқда. Тошкент областида турар-жой қурилиши сезиларли даражада ортади. Уларнинг 40 проценти йиғма вариант билан, яъни саноат асосида бунёд этилади.

БУЮРТМА БИЛАН ҚУРИЛАДИГАН УЙ

К. МУСАЕВ,
Узагропромстройнинг молия бошқармаси бошлиғи

КПСС XXVII съезди 2000 йилга бориб ҳар бир оилани алоҳида квартира ёки шахсий уй билан таъминлашга чақирди. Бу муҳим социал вазифа турли йўллар билан ҳал қилинаяпти. Жумладан, қишлоқ меҳнатчиларини турар-жой кооперативларига жалб қилиш шулар жумласидан. Шахсий турар-жойни пудратчи ташкилотлар кучи билан қуриш бевосита колхозчилар ёки совхоз ишчиларининг буюртмаси асосида бажарилади. Ўтган давр мобайнида республика бўйича умумий фойдали майдони 200 минг квадрат метрдан ортиқ мана шундай уйлар қуриб берилди. Яхши ташаббус кенг қулоч ёймоқда.

Бироқ, шахсий турар-жойни пудрат асосида қуриш ҳажми ва суръати қониқарли деб бўлмайди. Айниқса Тошкент областида. Масалан, Паркент, Оржоникидзе ва Тошкент районларида қурилишнинг бу фойдали усулидан мутлақо воз кечишди. Нега буюртмалар кам тушяпти, буюртмачиларни нималар қўрқитмоқда?

Кўпчилик кишилар бу уйларнинг баҳоси қимматлигига писанда қилишяпти. Шунингдек, қурилиш учун ер майдонлари йўқлиги ҳам баҳона бўлмоқда. Пойтахт области шароитида уч хонали уйнинг баҳоси 18 минг сўм атрофида. Бир қараганда ҳақиқатан ҳам қимматга ўхшайди, ҳамманинг ҳам бунга қурби етавермайди. Лекин гап фақат барча коммунал-маиший шароитлари бўлган уй устида эмас, балки мол-ҳол боқадиган биноси, саройи, гаражи, ёзги ошхонаси, сабзавот сақлайдиган хона, ҳаммом ва ҳатто 20 квадрат метрли теплицаси бўлган комплекс турар-жой ҳақида кетмоқда. Булардан ташқари буюртма асосида қурилажак шахсий уй — планли бино, колхоз ва совхознинг марказий қўрғонида бош план асосида бунёд этиладиган ва айни пайтда хутор системасини тугатишга хизмат қиладиган замонавий турар-жойдир.

Ниҳоят, буюртмачиларга давлат томонидан бериладиган имтиёзлар ҳақида. СССР Давлат банки шахсий уй қуриш учун унинг тўла смета баҳоси ҳажмида имтиёзли қарз беради. Бу қарз 25 йил давомида узилиши мумкин. Бунда қарзнинг ярмини тўлашни хўжалик ўз зиммасига олади, бу мақсад учун иқтисодий рағбатлантириш фондидан фойдаланилади. Норентабел хўжаликларда бундай фонд бўлмаса қарзнинг бир қисмини давлат бюджети ҳисобидан тўлашга рухсат этилган. Демак, кўпинча буюртмачи уйнинг ярмигача баҳосини тўлайди.

БИЗНИНГ СПРАВКА: Ўзбекистон ССР Министрлар Совети 1984 йилда республиканинг қишлоқ аҳоли пунктларида шахсий турар-жой қуриш ҳақидаги Низомни тасдиқлади. Бу ҳужжатда ер участкаси ажратиш тартиби, лойиҳаларни ишлаб чиқиш, расмийлаштириш, қурилишга рухсатни расмийлаштириш, уйни фойдаланишга қабул қилиш тартиблари аниқ кўрсатилган. Эндиликда пудрат усулида қурилажак шахсий уйларни ўтган икки йилдагига нисбатан икки баравар кўп бунёд этиш планлаштирилди.

МАҚОЛА УЗАГРОПРОМСТРОЙНИНГ «УЗОРГТЕХСЕЛЬСТРОЙ» ТРЕСТИ МАТБУОТ ХИЗМАТИ ВА «ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» ГАЗЕТАСИ ҲАМКОРЛИГИДА ТАЙЁРЛАНДИ.

Область халқ контроли комитетида

УЮШҚОҚЛИК, ИШЧАНЛИК ЙЎҚ

Область халқ контроли комитети йиғилишида Чирчиқ шаҳар халқ контроли комитетининг халқ назоратчилари группа ва постларида ҳисобот-сайловларнинг боришига раҳбарлиги ҳақидаги масала кўриб чиқилди. Шаҳар халқ контроли комитети шаҳар партия комитети билан келишилган ҳолда ҳисобот ва сайловларга тайёргарлик ва уни ўтказишни конкрет план асосида олиб борди. Ана шу тадбирга мувофиқ жойларда яна 16 та бош, 9 та цех, 8 та халқ контроли постлари ташкил этиш режалаштирилди.

Шаҳар халқ контроли комитети бу масъулиятли даврда штатсиз ходимлар фаолиятини активлаштиришга эътиборни кучайтирди. Штатсиз активларнинг кўпчилиги группаларга бириктиб қўйилди. Улар ҳисобот-сайловларга тайёргарлик ҳамда уни ўтказиш ишларида фаол қатнашдилар ва яқиндан ёрдам бердилар. Ана шу мақсадда тузилган жамоатчилик активи совети анча самарали иш қилди.

Меҳнат коллективларида ўтган 129 ҳисобот-сайлов йиғилишларида 9 мингдан кўп киши қатнашиб, 800 га яқин ёки йиғилиш қатнашчиларининг ҳар олти нафаридан бири сўзга чиқди. Барча бош группалар ҳисобот-сайлов йиғилишларида партия, совет, касаба союз, комсомол, шаҳар халқ контроли комитетининг штатли ва штатсиз ходимлари қатнашдилар.

Область халқ контроли комитети йиғилишида шу каби илғор тажрибалар таъкидланган ҳолда юз берган камчиликлар қаттиқ танқид қилинди. Шаҳар халқ контроли комитети барча группа ва постларда ҳисобот-сайловларнинг юксак уюшқоқлик, ишчанлик руҳида ўтишига эриша олмади. Комитет бош группалар ишига эътиборни кучайтирган ҳолда группа ва постлардаги ҳисобот-сайловларнинг ўтишига етарли раҳбарлик қила олмади. Қатор группа ва постлардаги ҳисобот-сайловлар шаҳар халқ контроли комитети вакиллари иштирокисиз ўтди. «Чирчикжилстрой», «Чирчикхимстрой», 160-қурилиш тресги бўлинмаларидаги цех группаларидаги ҳисобот-сайловларга тайёргарлик ва уни ўтказишда бир қатор камчиликларга йўл қўйилди. Сут маҳсулотлари заводи, 1, 2, 6-ўрта мактаблар халқ контроли группалари ҳисобот докладлари шошма-шошарлик билан тайёрланган, уларда ишлар чуқур анализ қилинмаган, шунингдек йиғилиш ҳам коллективнинг кенг иштирокисиз ўтказилди. Умуман, кўпгина ҳисобот-сайлов йиғилишларида халқ контрол группаси, маъмурият ёки юқори органларга нисбатан биронта ҳам танқидий фикр ёки мулоҳаза билдирилмади.

ҚАЧОНГАЧА АЛДАЙСИЗ?

Трансформатор ишлаб чиқариш бирлашмасига қарашли Чирчиқ трансформатор заводи, «Узбекрезинотехника» ишлаб чиқариш бирлашмасининг Ангрен ва Тошкентдаги заводлари халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқаришни кўпайтириш, сифатини яхшилаш, ассортиментини кенгайтириш ва маҳсулот етказиб бериш бўйича шартномаларни бажариш учун шу куннинг талаблари даражасида иш олиб бормаяптилар.

Мазкур корхоналар номенклатура бўйича халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқариш планларини мунтазам барбод этиб келишяпти. Ўтган йили 48 хилдаги маҳсулотни мижозларга етказиб беришлари лозим бўлган ҳолда бор-йўғи 27 хили етказиб берилди. Мижозлар бу корхоналардан 543 минг сўмлик маҳсулотни ололмай қолдилар. Шу йилнинг биринчи кварталида планга нисбатан Чирчиқ трансформатор заводи 40 минг сўмликка яқин, Ангрен резинотехника буюмлари заводи 6 минг сўмлик маҳсулотни кам ишлаб чиқардилар. Ангрен резинотехника буюмлари заводи, Чирчиқ трансформатор заводи раҳбарлари ишлаб чиқаришдаги айбларини беркитиш мақсадида қўшиб ёзишдек номақбул йўлни тутдилар. Масалан, Ангрен резинотехника буюмлари заводида ўтган йили 76 минг сўмлик маҳсулот қўшиб ёзилди. Чирчиқ трансформатор заводи мутасаддилари 1985 йили 38,3 минг сўмлик, 1986 йилда эса 39,4 минг сўмлик маҳсулот мижозларга юборилди, деб ҳисобот бердилар.

Бу корхоналарда қувватлардан, хом ашё ва ресурслардан тежаб-тергаб фойдаланиш ҳисобига аҳоли эҳтиёжи учун зарур бўлган буюмларни ишлаб чиқаришни кўпайтириш масаласига етарли эътибор берилмаяпти.

Чирчиқ трансформатор заводида жараёнларни механизациялашга диққат қилинмаётир. Шунинг учун ҳам халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқариладиган цехда қўл меҳнати 50 процентни ташкил этмоқда. Тошкент резинотехника заводида цехни техник жиҳатдан қайта қуроллантириш ҳаддан ташқари чўзиб юборилаяпти. 1981 йилда 100 минг сўмга сотиб олинган янги техника монтажи ҳамон тугалланганича йўқ.

Область халқ контроли комитети йиғилишида Чирчиқ трансформатор заводи, Ангрен ва Тошкент резинотехника заводлари ишидаги жиддий камчиликлар рўй-рост очиб ташланди ва «Трансформатор» ишлаб чиқариш бирлашмаси бош директори Р. Саримсоқов, «Узбекрезинотехника» ишлаб чиқариш бирлашмаси бош инженери Х. Асадов, Тошкент резинотехника буюмлари заводи директори Д. Микиртичевга қаттиқ ҳайфсан эълон қилинди ва бошқа айбдор кишиларга нисбатан турли чоралар кўрилди.

РУС ТИЛИ — ИККИНЧИ ОНА ТИЛИМИЗ

ҚАЙТА ҚУРИШ ҲАР БИРИМИЗГА ДАХЛДОР

Рус тилига бўлган эътибор ва уни ўрганишга қизиқиш тобора ортиб бормоқда. Рус тилини ўргатадиган мактаб, синф ва группалар сони ортиб бораётгани, район, шаҳар ва область миқёсида ўтказилаётган олимпиадалар, мактабларда ҳафтанинг бир куни рус тили куни деб эълон қилинаётгани ана шу оммавий қизиқиш туфайлидир. Шу билан бирга малакали педагог кадрларга бўлган эҳтиёж ҳам ўсиб бормоқда.

Хўш, мактаблар учун махсус ўқитувчилар тайёрлаб берувчи республика рус тили ва адабиёти педагогика институтида бу соҳа бўйича қандай ишлар амалга оширилаяпти? Махсус мухбиримизнинг институт проректори Насрилла Мирсултонович МИРҚУРБОНОВ билан ўтказган суҳбати ана шу мавзуга бағишланди:

— Ҳозирги пайтда олий таълим мазмунини, — деди Н. Мирқурбонов, — ўқув сифатини тезроқ такомиллаштириш, чинакам малакали мутахассислар тайёрлаш давр тақозоси бўлиб қолди. Қайта қуришни таъминлаш ҳар биримизга тегишли бўлган ғоят жиддий ва зарур вазифадир. КПСС Марказий Комитетининг «Мамлакатда олий ва ўрта махсус таълимни қайта қуришнинг Асосий йўналишлари» лойиҳаси ҳам шуни таъкидлаб турибди. Область партия комитети фан ва ўқув юртлари бўлими, «Тошкент ҳақиқати» ҳамда «Ташкентская правда» газеталари уюштирган давра суҳбати қатнашчилари ҳам бу борада кўпгина қимматли фикрлар, мулоҳазалар ва аниқ таклифларни билдирдилар. Хусусан, давра суҳбатида қатнашган институтимиз вакили Алевтина Чориевна Гелдиева институтда бугунги кунда амалга оширилаётган баъзи ишлар ҳақида тўхталиб, малакали кадрлар тайёрлаш ишини яхшилаш юзасидан қатор таклиф ва мулоҳазаларни баён этганди. Унинг сўзларига қўшимча қилиб шуни айтиш мумкинки, тасдиқланган план ва махсус методика асосида ҳар йили кундузги ва сиртқи бўлимлар бўйича 800 нафар мутахассис тайёрланаётир. Уларнинг 90 проценти ўзбек мактабларида ёшларга рус тили ва адабиётидан дарс беради.

Институтда педагог кадрлар тайёрлаш билан бирга уларнинг малакасини ошира бориш, илғор тажрибаларни кенг ёйиш, умумлаштириш ва жорий этишга ҳам алоҳида аҳамият берилаяпти. Ректорат қошида битирувчи-стажёрлар билан ишлаш Совети бир неча йилдан буён ишлаб турибди. «Мактаб — педагогика институти — мактаб» системаси бўйича ишлаётган бу Совет ҳар йили битирувчи-стажёрлар ҳисоботини тинглайди. Бир йил маълум мактабда ишлаб қайтган студент Советда ўз фикр-мулоҳазалари билан ўртоқлашади. Битирувчилар билан ишлашнинг бундай услуби, стажёрлик варақалари ва уларни аттестациядан ўтказиш бутун фаолиятимизни таҳлил қилиш имконини бериб, таълим-тарбия жараёнларини такомиллаштириш, кадрлар малакасини оширишга хизмат қилмоқда.

Студентлар практикасини яхши ташкил этиш ҳам таълим-тарбия ишига ижобий таъсир кўрсатаяпти. Айниқса, ўқув практикасини РСФСРнинг шаҳарларида ўтказиш яхши самара бермоқда. Талабаларнинг бир ой давомида рус тили муҳитида бўлиши уларни бу тилда мукаммал гапиришгагина эмас, балки мазкур тилда фикрлашга ҳам ўргатади. Бу эса бўлғуси педагоглар дарс пайтида рус тили муҳитини ҳосил қила олиши, машғулотларни бевосита рус тилида олиб бориши учун замин ҳозирлайди.

Шу билан бирга институтимизда таълим-тарбия самарадорлиги ҳамон кўнгилдагидек эмас. Ўқув базамизнинг ҳозирги давр талабига тўлиқ жавоб бермаётганлигини, машғулотлар давомида кўргазмали ва техник воситалардан имконият лар даражасида фойдаланмаётганимизни сезиб турибмиз. Шунинг учун лингофон кабинетларини кўпайтирдик. Улар ҳозир 14 тадан 20 тага етказилди. 2 та тренажёр ҳам 1 сентябрдан ишга тушади.

Ўқув-кўргазмали воситалардан фойдаланишга, жумладан, институт ички ўқув телевидениеси фаолиятини йўлга қўйиш, бунинг учун моддий базани мустаҳкамлаш лозим. Студентларнинг мустақил тайёрланиши учун жой танқислиги масаласи ҳам бизни қийнаб қўймоқда. Бугунги кунда у нормадаги 15 ўрнига атиги 2,4 квадрат метрни ташкил қилаяпти.

Ўқитиш жараёнига электрон-ҳисоблаш машиналарини жорий этиш, асосий ва қўшимча бинолар қуриш, штатлар етишмаслиги ҳам бугунги кунда институтимиз олдида ечимини кутаётган муаммолар сифатида кўндаланг турибди. Биз Ўзбекистон ССР Маориф министрлигидан мана шу муаммоларни бартараф этишда амалий ёрдам кутамиз.

Суҳбатни Р. ЙЎЛЧИЕВА ёзиб олди.

ЖУРНАЛЛАРНИНГ ЯНГИ СОНЛАРИДА

«МУХБИР» — «КОРРЕСПОНДЕНТ»

«Мухбир» — «Корреспондент» журналининг июль сони «Матбуотнинг кучи — партиявий раҳбарликда» бош мақоласи билан очилади.

Тошкент область журналистлар ва полиграфчиларининг семинар-кенгаши ҳақидаги ҳисобот «Газета мазмунли ва жозибали бўлиши керак» сарлавҳаси остида босилган.

«Ҳамкасбларимиз» рубрикаси остида Ж. Холқосимовнинг «Машҳурани машҳур қилган сатрлар», Л. Валихоновнинг «Садоқат», «Полиграфчиларимиз» рубрикаси остида эса Чирчиқдаги «Электрохимпром» бирлашмаси «Химик» кўп тиражли газетасининг ходими Н. Колосовнинг «Меҳнат қувонч келтирганда» сарлавҳали лавҳалари берилган.

Э. Пенсоннинг «Нангахара боғлари гуллаб-яшнайди» сарлавҳали материалида дўст Афғонистон тўғрисида, совет ва афғон халқларининг ҳамкорлиги ҳақида, ана шу номда яратилаётган фильм тўғрисида ҳикоя қилинади.

Журналнинг бу сонида Ўзбекистон журналистлар союзи республика конкурсларининг низомлари эълон қилинган.

Халқаро ҳаёт

Покистон халқ миллий партияси тузилди

ИСЛОМОБОД, 28 июль. (ТАСС). Бу ерда Покистон халқ миллий партияси (ПХМП) тузилганлиги эълон қилинди. Мазкур партия миллий демократик партия (МДП), ишчи-деҳқон партияси (ИДП) ва халқ ҳаракати партияси (ХХП), шунингдек Покистон миллий партияси (ПМП)нинг бир қисми қўшилиши натижасида тузилди. Янги Покистон халқ миллий партиясининг Карочи шаҳрида бўлиб ўтган таъсис съездида партиянинг устави ва программаси қабул қилинди, раҳбар органлари сайланди. Мамлакатнинг таниқли сиёсат арбоби Абдул Валихон Покистон халқ миллий партиясининг раиси, Сардор Шавкат Али бош секретари бўлдилар.

КОБУЛ, 28 июль. (ТАСС). БАХТАР агентлигининг хабар беришича, Покистон халқ миллий партиясининг Марказий Комитети ўзининг Карочида бўлиб ўтган биринчи мажлисида партиянинг сиёсий платформасини ишлаб чиқди. Унда Покистонда демократия учун, мазкур мамлакат халқига гражданлик ҳуқуқлари ва эркинликлари берилиши, Америка империализми ва унинг маҳаллий гумашталарига қарши курашни кучайтириш кўзда тутилади. Покистон халқ миллий партияси (ПХМП) Афғонистондаги Апрель революциясини қўллаб-қувватламоқда ҳамда халқаро империализм ва реакция кучлари АДРга қарши бошлаган эълон қилинмаган урушни қораламоқда.

БАХТАР агентлигининг хабарига кўра, Карочида янги партияни қўллаб-қувватлашга бағишланган 4 минг кишилик митинг ўтказилди. Митингда сўзга чиққан ПХМП раҳбарлари йиғилиш қатнашчиларига партиянинг сиёсий йўлини ва уни амалга ошириш чораларини тушунтириб бердилар.

ИНСОНПАРВАРЛИК РАМЗИ

МАНАГУА, 29 июль. ТАСС мухбири Сергей Горбунов хабар қилади: Никарагуанинг Нуэва ахборот агентлиги Никарагуанинг Чинандега шаҳри четида тўрт йилдан бери ишлаб турган совет госпиталини инсонпарварлик ва халқаро бирдамлик рамзи, деб атади. Шу давр ичида бу госпитал 250 мингдан ортиқ никарагуаликка малакали медицина ёрдами кўрсатди.

Совет — Никарагуа дўстлиги номидаги госпиталга эрта тонгдан ўнлаб кишилар кела бошлайди, деб ёзади агентлик. Госпитал бир қаватли иморат билан чоғроқ бир чодир шаҳарчадан иборат. Госпиталда ишлайдиган врачлар бекор қолишмайди. Совет медикларининг юксак профессионал маҳорати учун республика аҳолиси чуқур миннатдорчилик билдирмоқда. Чинандега билан Манагуа ўртасидаги бир юз эллик километр масофа пойтахт аҳолиси учун узоқлик қилмайди. Уларнинг кўплари СССРдан келган врачлар қабулига кириш учунгина шу йўлни босиб ўтадилар.

Никарагуада яшайдиган ажнабийлар, шунингдек марказий Америкадаги бошқа мамлакатларнинг гражданлари республикадан ташқарида ҳам донг таратган совет врачларига мурожаат қилмоқдалар. Ҳозирги вақтда Чинандегадаги госпиталга ҳар куни ўрта ҳисобда 250 киши келмоқда.

Минг-минглаб чилиликлар оппозициядаги миллий гражданлик ассамблеясининг чақириғига жавобан 48 соатлик забастовка эълон қилдилар. Забастовкачилар Чилидаги фашист диктатурасига қарши норозилик билдириб кўчаларга чиқдилар. Сантьяго ва бошқа йирик шаҳарларда намойишчилар билан полициячилар ўртасида тўқнашувлар бўлиб ўтди, транспорт ҳаракати тўхтаб қолди, фабрика ва заводлар ишламади. Намойишчиларга қарши милтиқлар ва кўздан ёш оқизадиган гранаталар ишга солинди. Суратда: Сантьягода водомётлар ёрдамида намойишчилар қувиб юборилмоқда. АФП—ТАСС телефотоси.

ЖАҲОН БЎЙЛАБ

ЛОНДОН. Англиядаги пенсионерлар консерваторлар ҳукуматининг социал-иқтисодий сиёсатига қарши норозилик кампаниясини бошладилар. Буюк Британия Бош министри Маргарет Тэтчер қароргоҳи олдидаги Даунинг-Стрит кўчасида бўлиб ўтган намойишда мингтадан кўпроқ киши қатнашди. Намойишчилар пенсия миқдорини оширишни ҳамда социал эҳтиёжларга бериладиган маблағлар кўпайтирилишини талаб қилдилар.

ТОКИО. Ядро қуролини тақиқлашга бағишланган навбатдаги халқаро конференция бу йил 2 август куни Токиода очилади, 4 августдан 6 августгача Хиросимада, 9 августда эса Нагасакида давом эттирилади. Атом ва водород қуролини тақиқлаш учун кураш Умумяпония кенгаши, Япония тинчлик комитети ва урушга қарши бошқа ташкилотларнинг ташаббуси билан ўтказиладиган конференцияда 30 дан ортиқ чет эл делегациялари, шу жумладан СССР, АҚШ, Янги Зеландия, 18 халқаро ташкилот, Япониядаги 60 дан ортиқ жамоат ташкилотларининг делегациялари қатнашиши кутилмоқда.

(ТАСС, 29 июль).

ДИҚҚАТ: ЯНГИ ТАЖРИБА!

ҚЎЙЛАР УЧУН ҲОВУЗ

ТОШКЕНТ область хўжаликларида 398 минг бошдан зиёд қўй-қўзи боқилмоқда. Уларни ўз вақтида профилактик ва зооветеринария кўригидан ўтказиб туриш келгусида қўйчиликни ривожлантиришда катта роль ўйнайди. Масалан, айни кунларда қўй-қўзиларни яна бир бор профилактик кўрикдан ўтказиш ва ювинтириш керак. Бу уларни ҳар хил касалликлардан сақлаш ва жун қирқиш мавсумини яхши якунланишини таъминлайди. Албатта бу тадбирни амалга ошириш учун кўп ишчи кучи керак бўлади. Областимиз хўжаликларида эса чўпонлар ва уларнинг ёрдамчилари етишмаяпти. Нима қилиш керак?

Сўнгги йилларда олимлар, мутахассислар, қўйчиликни жадал ривожлантириш, айниқса, чўпонларнинг қўйларни профилактик ва зооветеринария кўригидан ўтказишдаги оғир қўл меҳнатини камайтириш устида самарали иш олиб бордилар. Тажрибалар, изланишлар шуни кўрсатдики, бу масалани ҳар бир хўжаликда бемалол ҳал қилиш мумкин. Бунинг учун қўй-қўзиларни чўмилтиришга мослаштирилган сунъий ҳовуз ва унга қўтондан олиб борувчи йўл тайёрланади. Бу йўлни қуриш учун унчалик кўп маблағ ҳам талаб қилинмайди. Турли ёғоч ва бошқа материаллардан фойдаланиш мумкин. (Суратда: янги усулнинг схемаси берилмоқда).

Бу усул Липецк районидаги «Строитель коммунизма» колхозида қўлланилди ва юқори натижага эришилди. Қўйларни бу усул ёрдамида ишловдан ўтказиш учун кўп вақт ҳам кетмайди. Масалан 900—1000 бош қўй 35—40 минутда профилактик кўрикдан тўла ўтказилади. Шунча миқдордаги қўй-қўзиларни қўл кучи ёрдамида чўмилтириш учун камида 8—10 соат кетади. Бунинг устига 6—8 киши бу иш билан банд бўлади.

Тошкент областининг қўйчилик хўжаликларида бу илғор тажрибанинг қўлланилиши чўпонларнинг ишини енгиллаштиради. Шунингдек, зооветеринария тадбирларини ўтказишда ортиқча кишиларни жалб этишга ҳожат қолмайди.

А. ҒАНИЕВ,
Тошкент областлараро наслчилик ва қўйларни кўпайтириш корхонаси директори.

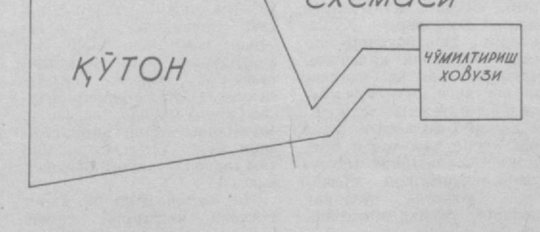

РЕДАКЦИЯГА КЕЛГАН ХАТЛАРДАН

РЕДАКЦИЯ ХАТЛАР ВА ОММАВИЙ ИШЛАР БЎЛИМИДАН

УТГАН ЯРИМ йилликда редакция меҳнаткашлардан 3956 та хат-хабар олди. Уларнинг 3638 таси газета саҳифаларида хабар, репортаж, интервью, лавҳа, фельетон ва бошқа рубрикалар остида, редакция почтасига келиб тушган 234 та шикоятнинг 101 таси газета саҳифаларида эълон қилинди.

Уларнинг айримлари текшириш ҳамда чора кўриш учун партия, совет органлари ва бошқа турли ташкилотларга юборилди. 223 тасига жавоб хати олинди, ҳамда «Хатлар «Тошкент ҳақиқати» назоратида», «Тошкент ҳақиқати»га жавоб берадилар, «Хатлар, текширишлар, натижалар» рубрикалари остида эълон қилинди.

Бу галги хатлар саҳифаси ҳам ҳар сафаргидек редакциянинг жамоатчи активлари, ишчи-қишлоқ мухбирлари, пост аъзолари хат-хабарларидан иборат.

Бадиий ҳаваскорлик коллективларида

СТУДИЯ САНЪАТГА ЕТАКЛАЙДИ

Ҳаваскор рассомларнинг охирги марта ташкил этилган республика кўргазмаси билан танишган кўпгина томошабинларни пойтахтдаги тўқимачилар маданият саройининг тасвирий санъат халқ студияси қатнашчилари намойиш этган асарлар ўзига жалб қилди. Дарҳақиқат, кўргазма ҳайъати бу студиянинг қўлга киритган ютуқлари ва ёшларни эстетик тарбиялашдаги хизматлари учун ташкилий комитет ва Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети номидан I даражали пул мукофоти билан тақдирлади.

Студия бундан 35 йил бурун расм тўгараги негизида вужудга келди. Унинг ҳозирги раҳбари Яков Львович Фрумгарц ўшанда биринчи марта машғулот ўтказган эди.

— Бошловчи рассомларнинг дидини ўстириш, улар ижодий имкониятларини тўла намоён қилиши учун ёрдам кўрсатишни ўзимизнинг асосий вазифамиз деб биламиз,— дейди Яков Львович.— Шу боисдан программа тасвирий санъат ҳақида умумий тушунча бериш билан чекланиб қолмай, музей ва бадиий кўргазмалар билан танишиш сингари хилма-хил тадбирларни ҳам ўз ичига олади. Шу тариқа ҳаваскорларнинг кузатувчанлиги, шакл ва рангларни ҳис этиш қобилиятлари ривожлантирилади.

Деярли ҳар бир машғулот, анъанага биноан, янги расмлар, этюд ва картиналар билан танишишдан бошланади. Бу асарларнинг муҳокамаси фақат авторлар учунгина эмас, балки студиянинг барча қатнашчилари учун фойдалидир. Шу тариқа ёшларда санъат асарларига баҳо бериш кўникмаси ҳосил қилинади. Бу муҳокамалар кўпинча ранг-тасвир, композиция ва расм ишлаш муаммолари ҳақидаги ғоят фойдали суҳбатларга уланиб кетади.

Студиянинг маданият саройи фойесида очилган юбилей кўргазмасидан жой олган асарлар ҳаваскор рассомларнинг қобилият ва истеъдоди тобора камолотга эришаётганидан далолат беради.

Кўпгина ҳаваскорлар ўзига хос ижодий изланиш йўлидан боришмоқда. Айниқса, улар орасида ишчи Б. Юнусовнинг «Ёш хоккейчилар», слесарь Ю. Бутусовнинг «Студия аъзолари этюд ишлашмоқда», рекламачи-рассом Ю. Барбашовнинг «Дрезден галереяси картиналарининг сақлаб қолиниши», инженер Ю. Дмитриевнинг манзара асарлари катта қизиқиш уйғотади.

Студия фаолият кўрсатаётган йиллар давомида юздан зиёд турли хил кўргазмалар, шу жумладан 42 нафар ҳаваскор асарлари алоҳида намойиш қилинди. Бундан ташқари ижодий коллектив ҳаваскор рассомларнинг кўпгина республика ва Бутуниттифоқ кўрикларида муваффақият билан иштирок этди.

Шу кунларда студия қатнашчилари Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 70 йиллигига бағишланган махсус экспозиция тайёрлашмоқда. Ундан ҳаваскор рассомларнинг кейинги пайтларда ишлаган энг яхши асарлари ўрин олади.

Тўқимачилар маданият саройининг тасвирий санъат студияси кишилар билан ҳамиша гавжум. Турли касб ва ёшдаги 80 дан зиёд халқ таланти ўзининг бўш вақтини машғулотларга бағишлаб, янги-янги асарлар яратишга интилмоқда.

Т. ОДИЛБЕКОВ,
санъатшунос.

ҲЕЧ КИМ ВА ҲЕЧ НАРСА УНУТИЛМАЙДИ

ТАЪЗИМ ҚИЛАМИЗ

1941 йил 22 июнь. Немис газандалари Ватанимизга хоинона бостириб кирганлиги тўғрисидаги машъум хабар ҳар бир совет гражданини ғазаблантирди.

Эндигина ўрта мактабни тамомлаган эдим ўшанда. Тўрт акам бирин-кетин фронтга жўнашди. Мени эса ёшим етмагани туфайли армия сафига қабул қилишмади. Қари ота-онамга ёрдамчи бўлиб қолдим. Лекин шундай пайтда уй юмушлари билан уймалашиб юришни ўзимга эп билмадим. Фронтга ёрдамим тегсин деб район комсомол комитетига бориб иш сўрадим. Москвадаги самолётсозлик заводи Тошкентга кўчириб келтирилишини айтишди. Комсомол йўлланмаси билан шу заводга темирчига шогирд бўлиб ишга кирдим. Ўша кезларда шогирддан тортиб, конструкторгача икки ҳисса унум ва масъулият билан ишлардик. Шунинг учун бўлса керак мен ҳам тез кунда мустақил ишлай бошладим.

Шу йил мен Тошкент туристик бюроси томонидан Болтиқ бўйи маршрути билан саёҳатга чиқдим. Биз қаҳрамон шаҳарлар Ленинград, Киев, Минск, Брестда бўлдик. Немис-фашистлари қолдирган қонли изларни ўз кўзимиз билан кўрдик. Биродарлик қабрига бориб, бугунги фаровон ҳаётимиз учун жон фидо этган азаматлар пойига гуллар қўяр эканмиз, «уруш» деган сўзнинг қанчалик даҳшатли эканлигини яна бир бор ҳис этдик.

Н. МУҲИДДИНОВ,
В. П. Чкалов номидаги авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси ишчиси, меҳнат ветерани.

«ОЛТИН» ВА «КУМУШ» ТЎЙЛАР

Олмалиқ шаҳар ижроия комитетининг ЗАГС бўлимида ёшларнинг янги ҳаётга қадам қўйишини қайд қилиш каби тантанали тадбирларни ибратли ўтказишга алоҳида эътибор берилаяпти. ЗАГС бўлимида йил бошидан буён 443 та никоҳ тўйи қайд қилинган бўлса, шундан 225 таси аралаш никоҳдир. Шу билан бир қаторда «олтин» ва «кумуш» тўйлар ҳам кўпайиб бораётир. Жумладан, меҳнат ветеранлари Александр Андрианович ва Полина Гавриловна Каргаполовларнинг «олтин», Станислав Никитич ва Тамара Петровна Засмолинларнинг «кумуш» тўйлари ҳам эсда қоларли тарзда ўтказилди.

О. ХУШНАЗАРОВ,
штатсиз мухбир.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» ЖАМОАТЧИ КОНСУЛЬТАЦИЯ БЮРОСИДАН

САВОЛЛАРИНГИЗГА ЖАВОБ БЕРАМИЗ

Газетхонларнинг саволларига Ўзбекистон ССР Касаба Союзлари республика Советининг штатсиз ходими, «Тошкент ҳақиқати» жамоатчи консультация бюросининг аъзоси юрист А. ҲАСАНОВ жавоб беради.

САВОЛ: биз ҳали 18 ёшга тўлганимиз йўқ. Айтингчи, биз ҳафтасига неча кун ишлашимиз ва кунига неча соатдан бўлиши керак?

К. АЛМАТОВ, Л. ОЧИЛОВ, Тошкент шаҳри.

ЖАВОБ: вояга етмаганларнинг меҳнат шароитини яхшилаш, уларнинг ўқиши ва дам олиши манфаатини кўзлаб қисқартирилган иш куни белгиланади. Бунда 16 ёшдан 18 ёшгача бўлган ўсмирлар учун ҳафтасига 36 соат, 15 ёшдан 16 ёшгача бўлганлар учун эса ҳафтасига 24 соат бўлади. 6 кунлик иш ҳафтасида 15 ёшдан 16 ёшгача бўлганлар учун иш кунининг муддати 4 соат, 16 ёшдан 18 ёшгача бўлганлар учун эса 6 соат белгиланади.

Агар вояга етмаганлар 5 кунлик иш ҳафтаси шароитида ишласалар уларнинг иш вақти шунга мувофиқ равишда 5—7 соатдан ортиқ бўлиши мумкин эмас.

Вояга етмаганларни иш вақтидан ташқари ишлатиш, уларни тунги ва ҳамда дам олиш кунлари ишга жалб этиш ва кеч соат 10 дан кейин ишлатиш мумкин эмас.

●

САВОЛ: мен комбинатда электр пайвандчи бўлиб ишлайман. Меҳнат отпускамга белгиланган қонун бўйича олти кун қўшилар экан. Комбинат маъмурияти ҳаммаси бўлиб 18 иш куни билан отпуска берамиз дейишди. Агар асосий отпускам 15 кун бўлса, унга 6 кун қўшилиб 21 иш кунини ташкил қилади. Маъмуриятнинг менга нисбатан тутган йўли тўғрими?

И. САЛИМОВ, Чирчиқ шаҳри.

ЖАВОБ: ҳа, тўғри. Амалдаги тартибга кўра минимал отпуска 15 иш кунини ташкил қилади. Агар баъзи сабабларга кўра қўшимча ҳақ тўланадиган меҳнат отпускаси белгиланса, у ҳолда қўшимча билан асосий отпуска ҳисобланганда 12 кундан кўрсатилиб, хулоса чиқарилади. Комбинат маъмурияти сизга 18 кун отпуска берамиз, деб тўғри йўл тутган.

●

САВОЛ: мен турмуш ўртоғим билан ажрашдим. Орамизда бир фарзанд бор. Хотиним фойдасига бола вояга етгунга қадар мендан ойлик маошимнинг ярми миқдорида алимент ундиришни белгилашди. Шу тўғрими?

К. ТАНГИРОВ, Бекобод районидаги «Октябрь 46 йиллиги» совхози.

ЖАВОБ: Ўзбекистон ССР никоҳ ва оила кодексининг 96-моддасига асосан вояга етмаган болалар учун уларнинг ота-оналаридан алиментлар ота-онанинг иш ҳақи (даромади)дан: бир бола учун — тўртдан бир қисми, икки бола учун — учдан бир қисми, уч ва ундан кўп бола учун тенг ярми миқдорида ундирилади.

Аризангизнинг мазмунига кўра сиздан алимент олиш миқдори нотўғри белгиланган.

●

САВОЛ: хонаки спиртли ичимликларни тайёрловчиларга нисбатан қўлланадиган жазо чоралари нималардан иборат?

В. ҒАНИЕВ, Ангрен шаҳри.

ЖАВОБ: амалда қўлланилаётган қоидага кўра хонаки спиртли ичимликларни тайёрлаш, сотиш, шунингдек, уларни ишлаб чиқарувчи аппаратларни тайёрлаш ва сотиш учун 500 сўмдан 1000 сўмгача миқдорида жарима солинади. Ушбу ҳаракатлар такроран содир этилса, ундай шахслар 5 йилгача озодликдан маҳрум этилади. Уларнинг қинғир йўл билан топган мол-мулклари суд ҳукми билан мусодара қилиниши мумкин. Хонаки тайёрланган ўткир спиртли ичимликлари ва уни тайёрлашда ишлатилган аппаратлари ҳам йўқ қилиб ташланади.

●

САВОЛ: мен заводда ишлайман. Ойлик маошим 180 сўм эди. 1986 йилдан бошлаб разрядим кўтарилганлиги сабабли 200 сўм атрофида хизмат ҳақи олаяпман. Отпускага чиқишимда унинг ҳақи қандай ҳисобланади, эски ойлигим ҳисобиданми ёки янги ойлик ҳисобиданми?

О. БОТИРОВ, Тошкент шаҳри.

ЖАВОБ: СССР халқ Комиссарлари Советининг 1935 йил 25 июнда эълон қилинган қарорида кўрсатилишича, меҳнат отпускасига чиқувчи ишчи ва хизматчиларга ўртача ойлик ҳисобидан отпуска берилади. Отпуска кунигача бир йиллик маош қўшилиб 12 га бўлинади. Бунда ҳисобга олинадиган 12 ой мобайнида иш ҳақида ўзгариш рўй берса (ойлик маоши кўпроқ ёки камроқ, сменали иш ва ҳоказо) ҳам юқоридаги тартибда отпуска пули аниқланади.

▲ ПОЙТАХТИМИЗДАГИ Сергели массиви йилдан-йилга чирой очиб бормоқда. Бу ерда кўплаб турар-жой бинолари, маданий ҳамда маиший объектлар қурилиши жадал суръатлар билан олиб борилмоқда. Айни кунларда 2-уйсозлик комбинати 4-монтаж бошқармаси бунёдкорлари 126 квартирали 9 қаватли бинони қуришмоқда. Суратларда: бинонинг умумий кўриниши; Ю. Мирсолиҳов бригадаси аъзолари билан.

М. Юсупов фотолари.

Янги анъана

ҚАҲРАМОН ОНАЛАР ШАРАФИГА

Бекобод районидаги Ойбек номли совхознинг маданият ва истироҳат боғида Қаҳрамон оналарни шарафлашга бағишланган кеча бўлиб ўтди.

Район партия комитетининг секретари, хотин-қизлар билан ишлаш комиссиясининг раиси Қ. Қ. Хуррамова район территориясида 700 дан ортиқ Қаҳрамон она истиқомат қилаётгани, улар ўз фарзандларини қудратли Ватанимизнинг муносиб гражданлари бўлиб камолга етишишларига интилишаётганини сўзлаб берди. Шундан сўнг Ўзбекистон ССР Социал-таъминот министри ўринбосари Н. Н. Назиров партия ва ҳукуматимизнинг кўп болали оналарга кўрсатаётган улкан ғамхўрлигига, улар ҳар томонлама рағбатлантирилаётганлигига тўхталди. Область «Билим» жамияти лектори, республикада хизмат кўрсатган маданият ходими Т. Салоҳиддиновнинг «Жаҳон хотин-қизлари тинчлик учун курашда» мавзуидаги лекцияси тўпланганларда катта қизиқиш уйғотди. Район санитария-эпидемиология станциясининг бош врачи А. Абдуллаев озодаликка риоя қилиш ва юқумли касалликларнинг олдини олишда нималарга эътибор бериш кераклиги ҳақида суҳбат ўтказди. Юрист А. Азизов эса Қаҳрамон оналарни қизиқтираётган саволларга жавоб қайтарди. Кўп болали оналар номидан сўзга чиққан Навоий номли колхоз аъзоси Т. Эгамқулова бундай тадбирларни ўтказиб туриш ғоят фойдали эканлигини таъкидлаб, ўз миннатдорчилигини изҳор қилди.

Кеча ниҳоясида район маданият уйининг «Зафар тароналари» халқ ансамбли ва хўжаликларнинг бадиий ҳаваскорлик коллективлари томонидан оналарни мадҳ этувчи қўшиқ ва рақслар, қувноқ интермедиялар ижро этилди.

К. МАВЛОНОВ.
«Коммунист» газетаси редактори.

ҚИШЛОҚ — ШАҲАРГА

КОЛЛЕКТИВ ҲИССАСИ

Бригадамиз аъзолари меҳнаткашлар дастурхонини узлуксиз картошка ва сабзавот маҳсулотлари билан таъминлаш ишига ўзларининг муносиб улушларини қўшишга астойдил ҳаракат қилмоқдалар. Ҳозирги кунда экинзорларимизда ғарқ пишиқчилик пайти. Кунига савдо шахобчаларига 8—10 тоннадан турли сабзавот маҳсулотлари ва 6—7 тоннадан картошка жўнатилмоқда. Шу кунгача жами топширилган сабзавот 600, картошка эса 160 тоннадан ошди. Бу ишларда бригада аъзоларидан Ҳалил Каримов, Мавжуда Асророва, Насиба Ҳамидова ва Қурбоной Раҳматуллаевалар алоҳида жонбозлик кўрсатиб меҳнат қилмоқдалар.

Биз экин майдонларидан самарали фойдаланишга алоҳида эътибор бермоқдамиз. Ҳозирги кунда эртаги экинлардан бўшаган майдонлар шудгорланиб, озиқлантирилиб, такрор кўчат ўтказилмоқда. Шу кунгача уч гектар ерда сабзи ва яна шунча бодринг шунингдек, 5 гектар майдонга ўтказилган карам намунали парвариш қилинмоқда.

Коллектив аъзоларининг мақсади бу йил экинлар парваришини тўла агротехника қоидалари асосида олиб бориб, давлатга 1258 тонна сабзавот ҳамда 182 тонна картошка етказиб беришдан иборатдир.

А. АЗИМОВ,
Тошкент районидаги Ильич номли колхоз бригада бошлиғи.

ГАЗЕТХОН: МУАММО КЎТАРАДИ, ТАНҚИД ҚИЛАДИ, ЭЪТИРОЗ БИЛДИРАДИ, ТАКЛИФ КИРИТАДИ

«ЛОС»дан ҲАМ ФОЙДАЛАНАЙЛИК

РАЙОНИМИЗ пиллакорлари бу йилги мавсумни муваффақиятли якунладилар. Давлатга аввалда белгиланган 170 тонна ўрнига 199 тонна хом ашё топширилди. Ипак қурти парвариши давомида мен райондаги «Ленинград» ва «Тошкент» совхозларида участка агрономи сифатида ишладим. Хизмат тақозоси билан тез-тез пиллакорлар ҳузурида бўлишга, улар билан турли мавзуларда суҳбатлашишга тўғри келди. Умуман, ўтган йиллар мобайнида ҳам, бу йилги мавсумда ҳам кўпчиликни айнан бир хил савол қизиқтираётганини сездим. Ўзим ҳам унга қизиқиб қолдим.

Ипак қурти парваришлаган кишиларга маълумки, қурт дастага киришдан олдин лосни (ипакни) чулғаб, кейин пилла ўрашга ўтади. Ҳар бир хонадондан йилига 1—1,5 килограммдан лос чиқади. Бу йил эса ҳатто у икки килограммни ташкил этди. Биз икки совхоз мисолида уни ҳисоблаб чиққанимизда дасталарда 420 килограмм ана шундай хом ашё қолиб кетганлигини аниқладик. Районимиз миқёсида эса бу кўрсаткич 4—4,2 тоннани ташкил қиларкан.

Энди савол туғилади. Хўш, тўқимачилик саноатида ана шу ипак толаларидан ҳам бирор мақсадда фойдаланиш мумкин эмасми? Ахир бу ҳам тайёр маҳсулот-ку?! Бунинг учун қўшимча меҳнат, ортиқча сарф-харажатлар қилинмайди-ку?. Очиғини айтганда кўпчиликнинг ана шундай саволларига жавоб тополмай ўзим ҳам қийналиб юрибман. Балки пиллакорларни ўйлантираётган бу муаммога газетангиз орқали мутасадди ташкилотлардан жавоб олармиз.

М. САЛИМОВ,
Тошкент райони бош пиллачилик идораси агрономи.

РЕМОНТИ ПАЛА-ПАРТИШ

Ангрендаги Фурқат номли 32-ўрта мактабда янги ўқув йилида 260 нафар ўқувчи таълим олади. Уларнинг ҳар томонлама қулай синф хоналарида таълим олиши учун ҳозирданоқ пухта тайёргарлик кўриш, мактаб ремонтини тезроқ тугаллаш, синф хоналаридаги жиҳозларни тартибга солиш лозим.

Хўжалик ишлари мудири А. Бабановнинг гапига қараганда ремонт ишлари аллақачон тугатилган, мактаб ўқувчиларни қабул қилишга шай эмиш. Аммо бунга ишониш қийин. Тўғри, бинонинг поллари яқиндагина бўялган, аммо ташқи деворлар сувоғи кўчиб ётибди, улар оқланмаган. Эшиклар кўримсиз аҳволда, дераза ойналарининг кўпи синиқ, бутунлари ҳам ювилмаган. Ошхона биноси талабга жавоб бермайди. Физкультура-спорт майдончалари ҳақида гапирмасак ҳам бўлади. Мактаб атрофидаги ниҳолларга анчадан бери сув қуйилмагани сабабли улар қовжираб ётипти. Ҳаммаёқни ўт ва тикан босган.

Ўқувчилар сони 260 та бўлгач, парталар ҳам 130 та бўлиши керак. Аммо бу ерда 112 та парта бор, холос. Уларнинг 18 таси бутунлай фойдаланишга яроқсиз аҳволда.

Мактаб қишда кўмир ёқиб иситилади. Планга кўра 15 тонна кўмир ҳозирлаб қўйилиши зарур. Аммо ҳозирча ҳеч ким бу ҳақда ўйламаяпти. Кўмирхона биноси эски кўмир қолдиқларидан тозаланмаган. Хуллас, ҳали қилинадиган ишлар анчагина.

Т. ШЕРАЛИЕВ,
жамоатчи мухбир.

КЎЧАСИЗ ҚИШЛОҚ

Биз Чиноз районидаги Киров номли колхознинг Карл Маркс участкасиданмиз. Бундан роппа-роса 13 йил муқаддам колхознинг бош плани асосида бизга якка тартибда уй-жой қуриш учун ана шу участкадан ер ажратиб беришган эди. Уй-жойни қуриб ҳам олдик. Мана бир неча йилдирки, яшаб ҳам келяпмиз. Лекин бир товуққа ҳам дон, ҳам сув дегандек, фақат уй-жойнинг ўзи билан иш битмас экан. Турмуш, маданий ҳаёт кўп нарса зарурлигини тақозо этяпти.

Қишлоқда на бир дурустроқ кўча бор, на ичишга сув. Бир томонда ўзимиз, иккинчи тарафда фарзандларимиз қиш кунлари лой кечиб сув ташиймиз.

Колхоз раҳбарлари бизнинг бу шароитимиздан воқиф бўлишса ҳам афсус, ўзларига сув юқтирмай келишяпти. Дарвоқе, сувнинг ўзи бўлмаса қаердан ҳам сув юқсин. Бу ҳақда ёрдам сўраб раисга бир неча бор мурожаат қилиб кўрдик. Водопровод ўтказишга ваъда беришяпти-ю, лекин муддатини айтишга қолганда қийналиб туришибди.

А. НУРМАТОВ,
шу колхоз аъзоси.

ШИЙПОНГА ЧИРОҚ КЕРАК

Дала шийпонимиз кўркам қурилган, зарур мебеллар, буюмлар билан жиҳозланган. Фақат электр нурига зормиз. Шу боисдан радиоэшиттиришларни тинглаш, телекўрсатувларни томоша қилишдан маҳруммиз. Тушки дам олиш пайтларида қишлоқ хўжалик ходимларига бағишлаб бериладиган концертларни тинглаб, ҳордиқ чиқаргимиз келади. Лекин на чора...

Шундоққина шийпон яқинидан юқори кучланишли электр линияси ўтган. Шийпонни электрлаштириш ҳақида ҳар йили гап бўлади. Колхоз раҳбарлари ташкилотларга смета-лойиҳа ҳужжатларини топширишди ҳам, лекин йиллар ўтиб бораяпти-ю, амалий ишдан дарак йўқ. Энди бу ишга область электрлаштириш тармоғи раҳбарлари бош қўшишмаса бўлмайди.

А. АБДУСАТТОРОВ,
Бўка районидаги «Партия XIX съезди» колхози 6-бригадаси бошлиғи.

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ ЖАВОБ БЕРАДИЛАР

«ОҚОВАНИ СУВГА ОҚИЗМАНГ»

«Табиат ва инсон» саҳифасида эълон қилинган юқоридаги сарлавҳали мақолада бу йил Тошкент райони хўжаликлари сувдан тежаб-тергаб фойдаланиш, ғоят зарур бўлган ҳозирги пайтда уни исроф бўлишига йўл қўяётганликлари танқид қилинган эди.

Газетанинг 21 май сонида босилган ана шу мазмундаги танқидий мақолага халқ депутатлари Тошкент район Совети ижроия комитети раиси Э. Худойбергановдан жавоб олинди. Унда мақолада кўрсатилган камчиликлар текширишда тасдиқланганлиги айтилади. Райондаги кўпчилик хўжаликлар Ҳасанбой каналидан ўз томорқаларини суғоришда фойдаланишади. Ильич номли колхоз территорияси каналнинг бошланиш қисмида жойлашганлиги учун айрим ҳолларда сувдан фойдаланиш тартибини бузган. Хўжаликнинг 3- ва 5-бригадаларида сувни зовурга оқизиш ҳоллари ҳам бўлган.

Мақола район агросаноат бирлашмасида район сув хўжалиги бўлимининг ходимлари билан кўриб чиқилган. Ундан ташқари район партия комитети ва район ижроия комитети сувдан тежаб-тергаб фойдаланишга қаратилган тадбирлар ишлаб чиқди. Унда Ҳасанбой каналидан Ильич номли колхоз икки кун, Охунбобоев номли колхоз 3 кун ўз ерларини суғоришлари белгилаб қўйилган.

Ҳасанбой каналидаги сувнинг исроф бўлмаслиги ва ундан тўғри фойдаланишни назорат қилиш вазифаси участка гидротехниги ҳамда агросаноат бирлашмасининг сув билан таъминлаш мутахассисларига топширилди.

Зовурлардаги оқова сувлардан фойдаланиш учун район территориясида 61 та насос ўрнатилди. Район сув хўжалиги бўлимининг участка гидротехнигига ҳар куни сувдан фойдаланишнинг бориши ҳақида район ижроия комитетини хабардор қилиб туриш масъулияти юклатилди.

«НАЗОРАТ ВА ҲИСОБОТДА ҒИРРОМЛИК КЕТМАЙДИ»

Область статистика бошқармаси ва унинг жойлардаги органлари фаолиятидаги жиддий нуқсонлар ҳақида, бу бошқармага ҳисобот беришда айрим хўжаликларнинг раҳбарлари ўз манфаатларини кўзлаб фактларни атайин бузиб кўрсатишаётганлиги газетанинг 29-май сонида босилган мақолада кескин танқид қилинган эди.

Мақолага Калинин район партия комитетининг биринчи секретари Ю. Хайдуровдан жавоб олинди. Жавобда «Қорасув» совхози директори вазифасини вақтинча бажариб турган С. М. Нишонов ҳисоботларни сунъий равишда ошириб кўрсатиш йўли билан сохта шуҳрат орттиришга ҳаракат қилгани, 27 минг 465 сўмлик сутни ҳисоботга қўшиб ёзгани, унинг ўрнига синов муддати билан тайинланган О. С. Маҳмуджонов ҳам ўша йўлдан бориб, қисқа муддатда 56 минг 100 килограмм йўқ сутни умумий овқатланиш корхоналари орқали сарфланди деб расмийлаштиргани мақолада тўғри кўрсатилганлиги айтилади.

О. С. Маҳмуджонов КПСС сафидан ўчирилган ва суд ҳукми билан икки йил муддатга озодликдан маҳрум этилган. С. М. Нишонов ҳам икки йил муддатга озодликдан маҳрум этилди.

Маданий ҳаёт

Санъаткорлар ҳақида ҳикоялар

ҚАДР

Ҳар бир кишининг ўзига яраша таржимаи ҳоли бор. Кимдадир у турли воқеаларга бой, гоят мураккаб бўлиши мумкин. Аммо Омон Абдураззоқов таржимаи ҳоли бир қарашда жуда оддий кўринади. У ишчилар оиласида туғилди: отаси — Абдураҳмон ака слесарь, онаси — Тожихон опа 1929 йилдан буён ўзбек киносининг монтажчиси. Омон эса болалик чоғлариданоқ санъатга қизиқди: Й. Охунбобоев номли республика ёш томошабинлар театрида ишлади. Тошкент театр институтини, кейинроқ эса Москва Давлат театр институтини битирди. Мана, чорак асрдан буён театр педагоги бўлиб ишлаб келаётир.

Санъатни чуқур ҳис эта олувчи педагог сифатида О. Абдураззоқов институт доирасида бир қанча спектаклларни саҳналаштирган. Айниқса, қорақалпоғистонлик студентлар группаси билан ишланган спектакллар алоҳида эътиборга молик. Хусусан, «Майсаранинг иши» тарихда биринчи марта қорақалпоқ тилида О. Абдураззоқов талқинида саҳна юзини кўрди. Спектаклни ўзбек ва қорақалпоқ театри мутахассислари юқори баҳоладилар.

Кейинроқ у қорақалпоқ халқ эпоси асосида «Шарьяр» («Чорёр») операсини саҳналаштиришга киришди. Либреттосини ўзи ёзиб, қўшиқларини ҳам ўзи танлади. Бу спектакль ҳам катта муваффақият қозонди. Шундан сўнг йирик театршунос, санъатшунослик доктори, профессор М. Раҳмонов «Агар Қорақалпоғистонда опера театри бунёд этилгудек бўлса, унинг асоси яратилди» деган эди...

Энг мураккаб вазиятларда институт коллективи кўпинча О. Абдураззоқовга суянади. 1980 йили бир ўқув группасининг студентлари фавқулодда раҳбарсиз қолганда Омон Абдураҳмонович туфайли бу муаммо ҳал қилинди. Орадан уч йил ўтгач шу группа талабалари институт миқёсида энг ибратли, намунавий студентлар сифатида ўқишни битириб кетишди. Бу йил эса битиришларига бир неча ой қолганда бешинчи курс студентларининг диплом спектаклида жиддий камчиликлар борлиги сезилди. Бу гал ҳам О. Абдураззоқов талабаларнинг жонига оро кирди. У ижодий изланиб талабаларга қийинчиликларни енгишда кўмаклашди.

Илм йўли текис йўл эмас, санъат йўли, санъат педагогикаси ҳам А. Н. Островский номли Тошкент Давлат театр ва рассомлик санъати институтида кадрларни ўз ўрнига қўйиш давом этаётган бир пайтда музикали театр актёрлиги кафедрасида бир йил давомида роса учта мудир алмашди. Улардан бирортаси ҳам ташкилий, методик ва методологик жиҳатдан институт «юкини» торта олмади. Ниҳоят, Омон Абдураҳмонович кафедра мудирлигига тавсия қилинди.

О. Абдураззоқов санъаткор сифатида ҳам республикада муносиб ўрин олган. Машҳур дубляж усталари О. Юнусов, Ҳ. Умаров Е. Аҳмедов, В. Ғозиева, М. Раҳимовалар қатори «Ўзбекфильм» киностудиясида ўнлаб фильмларни ўзбек тилига таржима қилишда иштирок этди.

Кино дубляжи — мураккаб санъат. Унда актёр ўз овоз имкониятларидан бошқа ҳеч қандай ифода воситаларига эга эмас. Ана шу ўта чекланган шароитда актёр экрандаги персонаж ёки образнинг бутун психофизик фаолиятини ўзида мужассамлантириб, мураккаб ҳолатни овозда акс эттира олиши керак. Унинг устига ҳар бир сўз экрандаги образнинг лаб ҳаракатларига ҳам мос келиши, яъни синхрон бўлиши керак. Омон Абдураззоқов бу санъатни эгаллашга ҳам қунт билан киришди. У иштирок этган «Садко», «Узоқдаги келин», «Солдатнинг отаси», «Тақдир ҳазили», «Журналист», «Она юраги» каби фильмлар ўзбек тилида ҳам худди аслидагидек талқин қилинди.

Омон Абдураҳмонович — режиссёр-педагог сифатида Ўрта Осиё республикалари театрлари учун ўнлаб иқтидорли санъаткорлар етиштириб бериш билан бир қаторда, кўпгина бадиий мукаммал спектаклларни ҳам саҳналаштирди. Унинг режиссёрлик маҳоратидан сайқал топган «Скопеннинг найранглари», «Майсаранинг иши» (ўзбек ва қорақалпоқ тилларида), «Ватан ишқи», «Олтин кўл», «Бахтиёр гадолар», «Турна», «Золушка», «Ой тутилган тунда» каби спектаклларни фақат маҳаллий мутахассисларгина эмас, балки Москва ва Ленинградлик талабчан санъаткорлар ҳам эътироф этдилар, муносиб баҳоладилар.

Санъатимиз саҳнасини безаб турган санъаткорлар оз эмас. Уларнинг ҳар бири ўзига хос фазилатлар билан бир-биридан ажралиб туради. Омон Абдураҳмонович учун энг характерли хусусиятлардан бири шундаки, у қайси жабҳада ижод этмасин, аввало шогирдлар етиштиришга алоҳида эътибор беради. Шунинг учун шогирдлари ҳамиша уни самимий ҳурмат ва меҳр билан қадрлашади.

Т. ҒАФУРОВ,
А. Н. Островский номидаги Тошкент Давлат театр ва рассомлик санъати институти актёрлик маҳорати кафедрасининг ўқитувчиси.

Суратда: Омон Абдураззоқов (ўнгдан биринчи) студентлар билан янги саҳна асари устида иш олиб бормоқда.

В. Зубенко фотоси.

ЧОРВАДОРЛАРГА КОНЦЕРТ

Муҳитдин Қориёқубов номидаги Тошкент Давлат филармониясининг санъаткорлари бир неча кун давомида Оҳангарон райони меҳнаткашлари ҳузурида бўлдилар. Улар «Октябрь», «Оҳангарон», Серго, Собир Раҳимов номли совхозларда концерт қўйиб бердилар. Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар Холисхон Қодирова, Шариф Султонов, опа-сингил хонандалар Олмагул ва Урбугул Суюрбоевалар, яккахон қўшиқчи Бахтиёр Холхўжаев ижросидаги ашула-лапарлар қизиқиш билан томоша қилинди.

М. ҚАЮМОВ.

АГИТБРИГАДАЛАР ДАЛАДА

Бекобод районидаги «Далварзин», «Авангард», Ойбек номли совхоз, Дзержинский номли, Навоий номли колхозларда жами 14 та агитбригада фаолият кўрсатмоқда. Бу агитбригадалар составига «Билим» жамияти район ташкилотининг лекторлари, врачлар, санъаткорлар киритилган. Улар бевосита далаларда меҳнаткашлар ҳузурида бўлиб турли мавзуларда лекция ва суҳбатлар ўтказмоқдалар.

Яқинда Ленин номли колхоз далаларида ўтказилган лекция ва суҳбатларда кўплаб дала меҳнаткашлари иштирок этдилар. Лектор Т. Бекназаровнинг атеистик мавзудаги лекцияси ҳамда шифокор А. Мажидовнинг суҳбати барчага манзур бўлди. Агитбригада аъзолари Социалистик Меҳнат Қаҳрамони А. Усмонов бошчилигидаги 7-бригада далаларида мароқли концерт кўрсатдилар. Ансамблнинг актив иштирокчиларидан колхозчи Ж. Умаров, сувчи А. Худойназаров, агроном М. Аблакимов сартарош М. Тошпўлатовларнинг чиқишларини дала меҳнаткашлари илиқ кутиб олдилар.

А. ОРИПОВ.

Атеистик кеча

ЯХШИ ТААССУРОТ

Кеча ўтказилган кундан бир ҳафта бурун чиройли эълон ёзилиб маданият уйининг кўринарли жойига осиб қўйилди. Бундай эълонлар бошқа маҳалла ва аҳоли пунктларида ҳам пайдо бўлди. Бу эса, ўз навбатида одамларни қизиқтирди, уларда кечада бўладиган гап-сўзларни эшитиш иштиёқини кучайтирди.

Ҳақиқатан ҳам кечанинг мазмуни қизиқарли эди: «Худо эмас, ақл ва меҳнат яратади!». Ахир, неча йиллар ва асрлардан бери дин ва шариат қонунлари рўдаподек судралиб, кишилар онгига соя ташлаб, ақл-идрокини бўғиб келади. Нима учун ота-боболаримиз осмон жисмлари, уларнинг ҳаракат қонунлари, табиатдаги ғаройиб ҳодисаларни дин билан боғлаб тасаввур қилганлар? Фазо юлдузлари билан инсон тақдири ўртасида бирон боғлиқлик борми? Осмонда юлдузларнинг учиб-сўнишини қандай изоҳлаш мумкин?

Бу каби кўпдан-кўп саволларга Акмал Икромов районидаги Усмон Юсупов номли маданият уйида бўлиб ўтган атеистик мавзудаги кечада атрофлича жавоб берилди. Кеча иштирокчилари кексалик гаштини сураётган отахонлар, кўп болали оналар ва ёшлар эди. Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Астрономия илмий-текшириш институти олимлари, лекторлар кеча қатнашчиларини ўзларининг қизиқарли суҳбат ва лекциялари билан мамнун қилдилар. Институт катта илмий ходими З. Коробованинг «Дин, астрономия, космос» ҳақидаги лекцияси йиғилганларда айниқса, катта таассурот қолдирди. Райондаги В. Г. Белинский номли марказий кутубхона ходими И. Хегай атеистик мавзудаги китоблар ва уларнинг инсонни материалистик руҳда тарбиялашдаги роли тўғрисида суҳбат ўтказди.

Кеча ўз-ўзидан КПСС Марказий Комитетининг меҳнатсиз даромадларга қарши курашни кучайтириш тадбирлари ҳақидаги қарори порахўрлик, чайқовчилик, таъмагирлик каби салбий иллатлар, эскилик сарқитларини таг-туги билан тугатиш масалаларига уланиб кетди. Райондаги намунали маҳалла комитетларининг раислари, жамоатчи активлар сўзга чиқиб, шу йўлда жойларда олиб борилаётган ишлар, илғор тажрибалари билан ўртоқлашдилар.

А. ҲАКИМОВ.

Тажриба оммалаштирилди

Мактаб ислоҳотида ўқувчиларнинг ўз-ўзини бошқарувини такомиллаштириш масаласига алоҳида эътибор берилган. Болаларда мустақиллик ва активликни ривожлантиришга ёрдам берувчи бу усул Ангрен шаҳридаги 5-мактабда ҳам йўлга қўйилди. Мактабда бу борада маълум тажриба орттирилди. Педагогик коллективга мактаб комсомоллари яқиндан ёрдам бераяпти.

Ўзбекистон ССР Маориф министрлиги яқинда ана шундай илғор тажрибани жойларда оммалаштириш тадбирларини белгилади. Ўқувчиларнинг ўз-ўзини бошқарувини ривожлантиришни ташкил этиш юзасидан методик тавсиялар ишлаб чиқиш вазифаси Ўзбекистон Педагогика фанлари илмий-текшириш институтига топширилди.

С. ОДИЛОВА.

КАМЕР ОПЕРА ТЕАТРИ

Ўзбекистон театр жамиятининг Актёрлар уйи ҳузурида тажриба камер опера театри иш бошлаганига кўп бўлгани йўқ. Янги ижодий коллективнинг асосий состави Тошкент давлат консерваториясининг юқори курс студентлари ҳамда истеъдодли ижрочи ёшлардан иборат.

Яқинда саҳнага олиб чиқилган дастлабки спектакль — «Моцарт ва Сальери» операсидаги бош ролларни ҳам умидли ёш санъаткорлар ижро этдилар.

Театр мустаҳкам репертуарини яратиш мақсадида яна қатор асарларни саҳналаштиришни режалаган.

А. АЛИЕВ.

ХАШАК ҒАРАМЛАРИНИ ЁНҒИНДАН САҚЛАНГ

Чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтиришда моллар озуқа базасини мустаҳкамлаш муҳим аҳамият касб этади. Буни яхши тушуниб етган областимиз чорвадорлари ҳозирги кунда қишлов учун озуқа жамғариш ишларини авж олдириб юборишган. Бироқ айрим хўжаликларнинг раҳбарлари, мутахассислари ва жойларда ем-хашак жамғаришда ишлаётган кишиларнинг масъулиятсизлиги, бепарволиги туфайли катта меҳнат эвазига тайёрланган дағал озуқа ғарамларида ёнғин чиқиш ҳоллари юз бермоқда.

Халқимизда ўт билан ўйнашмагин, деган нақл бор. Ҳақиқатан ҳам шундай. Ёнғиндан сақланиш қоидаларига амал қилмаслик ёки уларни қўпол равишда бузиш хунук оқибатларга олиб келади. Ўчирилмай ташланган сигарета қолдиғи, ёниб қолган гугурт донаси, тракторлар ва автомашиналарнинг газ чиқарувчи қисмларидан ажралган учқунлар, электр асбоблари ва тармоқларидаги носозликлар ёнғин келиб чиқишининг сабабчиси бўлмоқда.

Шу йилнинг 28 май куни Орджоникидзе районидаги Зайцев номли Бутуниттифоқ пахтачилик селекцияси ва уруғчилиги илмий текшириш институтининг тажриба хўжалигида двигатель коллекторига хашак тушиши оқибатида ёнғин келиб чиққан. Натижада 18 тонна хашак ёниб кетди ва хўжалик бундан 727 сўм зарар кўрди. Областда содир бўлаётган кўпгина ёнғинларга қишлоқ хўжалик машиналарининг газ чиқарувчи қисмларида учқунни ўчирувчи махсус мосламалар йўқлиги ҳам сабаб бўлмоқда.

Бекобод районидаги «Партия XXV съезди» совхозида шу йил февраль ойида чиққан ёнғин худди шу зайлда содир бўлган. Умуман 1985 йилнинг ёз ойларида учқун сачраши натижасида Бўка районидаги «Партия XX съезди» ҳамда Чиноз районидаги «Қизил Октябрь» колхозлари, Паркент районидаги Энгельс номли совхозларда дағал хашакларнинг ёниб кетиши ҳоллари юз берди.

Озуқа жамғариш ва уларни сақлаш даврида хўжалик раҳбарлари, мутахассислар ёнғиндан ҳимоя этиш қоидаларига қатъий амал қилишлари керак. Барча қишлоқ хўжалик машиналарининг газ чиқарувчи қисмларига яхши созланган, учқунни ўчирувчи ишончли мосламалар ўрнатилган бўлиши керак. Хашак ва сомон ташишда ишлатилаётган тракторларнинг капотлари доимо ёпиқ ҳолда бўлиши даркор. Турли машиналар двигателларининг ўт олдирувчи ва ёнилғини тақсимлаб берувчи системалари тўла созланган бўлиши шарт. Ана шунда коллекторнинг қизиб кетиши ҳамда учқун сачрашининг олди олинади. Тракторлар, автомашина ва комбайнлар ёнғинга қарши ҳимоя воситалари билан тўла таъминланмаган бўлса, шунингдек, уларда юқорида айтилгани сингари камчиликлар учраса, бундай техникадан озуқа жамғариш ишларида фойдаланиш тавсия этилмайди.

Қоидага риоя қилинг

Ҳўл озуқани ғарамлашдан олдин уни яхшилаб шамоллатишга алоҳида эътибор бериш керак. Бу ишларни бажариш жараёнида вентиляторли электродвигатель ғарамдан 5 метр узоқликда жойлаштирилади ва ғарамга ёнмайдиган ҳаво элтувчи мослама билан туташтирилади. Ана шу тадбирлар ўз вақтида, сифатли бажарилмаса ҳўл ҳолида ғарамланган хашак қизиб, ёнғин чиқиши мумкин. Бунга Тошкент районидаги Ильич номли колхозда йўл қўйилган хато мисол бўла олади. Бу ерда ғарамланган 100 тонна хашакнинг қизиши оқибатида ёнғин келиб чиққан. Хўжалик раҳбарларининг ва мутахассисларининг ёнғиндан ҳимоя қилиш қоидаларига эътибор бермаганликлари туфайли колхоз 2510 сўм зарар кўрди.

Барча хўжалик раҳбарлари бундай сабоқлардан тўғри хулоса чиқаришларини истардик. Зеро, биргина ўтган йилнинг ўзида область хўжаликларида ёнғиндан кўрилган зарар 49 минг 444 сўмни ташкил этди. Аммо айрим хўжаликларнинг сут-товар фермаларидаги дағал озуқа сақланувчи жойлар ёнғиндан ҳимоя қилиш воситалари билан яхши таъминланмаяпти. Аҳвол қониқарсиз бўлмоқда. Масалан, Тошкент районидаги Охунбобоев номли колхозда шу вақтгача дағал озуқа сақлаш учун махсус жой ажратиш масаласи ҳал бўлмай қолаяпти. Шунингдек, сут-товар фермасида ўт ўчиришда фойдаланиш учун сув иншооти қурилмаган.

Барча хўжалик раҳбарлари айни долзарб кунларда ёнғиннинг олдини олиш учун ҳамма зарурий чораларни кўришлари керак. Озуқа жамғаришда меҳнат қилаётган ҳар бир киши ёнғиндан ҳимоя қилиш қоидалари билан яқиндан танишган бўлиши лозим.

В. ЛУКИН,
область ижроия комитети Ички ишлар бошқармаси ёнғиндан сақлаш бўлимининг бошлиғи.

Спорт

БИРИНЧИ ЎЙИН ДУРАНГ

Лондон шаҳрида жаҳон чемпиони унвони учун Гарри Каспаров ҳамда Анатолий Карповлар ўртасида матч-реванш ўйини бошланди. Биринчи партияда Анатолий Карпов оқ доналар билан ўйнади. 21-юришдан сўнг томонларнинг ўзаро келишувига кўра ўйинда дуранг натижа қайд қилинди. Иккинчи партия бугун бўлади. Чемпионат низомига кўра матч-реванш дуранг натижа билан тугаса, жаҳон чемпиони унвони Гарри Каспаровда қолади.

СССР ХАЛҚЛАРИ СПАРТАКИАДАСИДА

Футбол бўйича ўтказилган мусобақалар республикамиз вакиллари учун муваффақиятли якунланди. Улар спартакиада турнири финалига чиқдилар. Финалда майдон эгалари — Украина футболчилари билан куч синашдилар. Ўйин тақдирини 15-минутда киритилган ягона тўп ҳал этди. Украиналик спортчилар спартакиада чемпиони унвонига сазовор бўлдилар. Ўзбекистон командаси эса биринчи бор спартакиаданинг кумуш медали билан тақдирланди. Бу терма команда тренерлари Б. Борисов, А. Иванков ҳамда футболчиларимизнинг катта ютуғидир.

Киевда ўтказилган дзю-до мусобақаларида республикамиз терма командаси бешинчи ўринни қўлга киритди. 60 килограммгача бўлган вазнлилар ўртасида тошкентлик динамочи Артур Бабаян спартакиада кумуш медалига сазовор бўлди. Яна бир вакилимиз тошкентлик Александр Храмцовский бронза медалини қўлга киритди.

▲ ТОШКЕНТДАГИ «Меҳнат резервлари» стадионида Улуғ Ватан уруши қатнашчиси СССР спорт мастери Ҳасан Исломов соврини учун оғир атлетика бўйича Тошкент область Совети биринчилиги бўлиб ўтди. Унда область шаҳар ва районларининг юздан ортиқ спортчилари иштирок этишди. Суратларда: (юқорида) ветеран спортчилар Ҳ. Исломов, Е. Валишоевлар турнир ғолиби С. Сентягяевга фахрий ёрлиқ ва қимматбаҳо совғаларни топширишмоқда. (Пастда) мусобақа қатнашчиси «Спартак» жамияти аъзоси А. Султонов.

А. Альбеков фотолари.

Китоб жавонингизга

Ўзбекистон ССР «Медицина» нашриёти яқинда қуйидаги китобларни ўзбек тилида босмадан чиқарди.

Б. К. Саидқориев. «Хотин-қизлар гигиенаси». Муаллиф бу китобчасида қизларни чақалоқлик давридан тўғри парвариш қилиш зарурлигини таъкидлайди. Шунингдек, бу ерда хотин-қизлар гигиенасига ҳам алоҳида ўрин ажратилган.

Э. М. Звоницкий. «Қишлоқ стадиони». Ушбу китобда қишлоқ кўнгилли спорт жамиятларининг фаолияти, иш тажрибаси ҳамда қишлоқда спорт иншоотларини қуриш ва улардан фойдаланиш ҳақида гап боради.

Редактор **Н. НАСИМОВ.**

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ЎҚИШГА МАРҲАМАТ!

Ўзбекистон ССР Марказий статистика бошқармаси кадрлар тайёрлаш бошқармасининг

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ЎҚУВ КОМБИНАТИ

халқ хўжалигининг барча тармоқлари учун министрликлар, идоралар ва корхоналар йўлланмаси билан, шунингдек, якка тартибда ишдан ажралган ва ажралмаган ҳолда бухгалтерлар тайёрлаш ва малакасини ошириш

ПУЛЛИК КУРСЛАРИГА

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Бухгалтерлар (қурилиш, саноат, савдо, қишлоқ хўжалиги, молия ташкилотлари) тайёрлаш группаларида ўқиш муддати—6,5 ойдан 10 ойгача,

электрон, «Искра-555», «Искра-2106», «Нива-501» фактурали бухгалтерия машиналарининг операторлари, лойиҳачилари ва механиклари тайёрлаш группаларида ўқиш муддати—2 ойдан 5 ойгача;

бош (катта) бухгалтерлар малакасини ошириш группаларида ўқиш муддати—1 ой.

Машғулотлар — группаларнинг комплектлашувига қараб бошланади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, 51-алоқа бўлими, Луначарский шоссеси, 42-уй (17, 18-троллейбуслар; 101, 17, 24-автобусларнинг «Ўзбекистон ССР Марказий Статистика бошқармаси» бекати). Телефонлар: 67-19-13; 67-19-14, 67-19-38.

КОРХОНАЛАР, ТАШКИЛОТЛАР ЯККА ОБУНАЧИЛАР

ДИҚҚАТИГА!

1 АВГУСТДАН 1987 йил учун КОРХОНАЛАР ВА ЯККА ОБУНАЧИЛАРДАН СОВЕТ ВА ЧЕТ ЭЛ ГАЗЕТА-ЖУРНАЛЛАРИГА

ОБУНА ҚАБУЛ ҚИЛИШ БОШЛАНАДИ

Корхоналардан обуна 31 августгача, якка обуначилардан 1 ноябргача қабул қилинади.

Обуна «Союзпечать» агентликларида, алоқа бўлимларида, иш ва ўқиш жойларидаги жамоатчи матбуот тарқатувчилар томонидан расмийлаштирилади.

ТЕЛЕТОМОШАБИНЛАР ВА РАДИО ТИНГЛОВЧИЛАР

ДИҚҚАТИГА!

1987 йил 1 январдан бошлаб «ТОШКЕНТДАН ГАПИРАМИЗ ВА КЎРСАТАМИЗ» ҳамда «ГОВОРИТ И ПОКАЗЫВАЕТ ТАШКЕНТ» ҳафталик программалари Ўзбекистон ССР Телевидение ва радиоэшиттириш давлат комитетининг бирлашган нашри сифатида (ўзбек ва рус тилларида бирга)

ЧИҚАРИЛАДИ

Ҳафталик саҳифаларида Марказий ҳамда Ўзбекистон телевидениеси ва радиоси программалари тексти кенгайтириб босилади. Радио ва телевидение эшитиришларига аннотациялар, рекламалар эълон қилинади.

Обуна баҳоси — бир йилга 4 сўм 16 тийин. Индекс 75490.

ҲАФТАЛИККА 1 АВГУСТДАН БОШЛАБ ЧЕКЛАНМАГАН МИҚДОРДА ОБУНА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

ЎЗБЕКИСТОН ССР АЛОҚА МИНИСТРЛИГИНИНГ «СОЮЗПЕЧАТЬ» БОШҚАРМАСИ.

БАҲОР ГУЛЛАРИ ИСИ

«ҚРАСНИЙ ЦВЕТОК», «ЛОТОС», «ГОЛУБИЕ ЦВЕТИ» атрларида баҳор гулларининг майин иси таралиб туради.

БУ АТРЛАР ҚИЗЛАРГА АТАЛГАН.
«СОЮЗПАРФЮМЕРПРОМ» БУТУНИТТИФОҚ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИ.

Ҳамиша керакли буюм

ДАМ ОЛИШГА ВА ОЛИС САФАРЛАРГА, ТЕАТРГА ВА ХИЗМАТГА БОРГАНДА

ҲАР ХИЛ СУМКА КЕРАК БЎЛАДИ

Тошкент чарм-галантерея ва спорт моллари ишлаб чиқариш бирлашмаси сумкаларнинг энг кичкинасидан тортиб то каттасигача бўлган хилларини ишлаб чиқармоқда.

Ёшларга, «Молния» занжирли, қоплама ҳамёнли, икки бандли, майин теридан ишланган сумкалар манзур бўлмоқда.

Катта ёшдаги аёллар қоплама ҳамёнли, майин лентадан белбоғ ўтказиб банд тутилган сумкаларни маъқул кўришади.

Рўзғорда хўжалик сумкаси ҳамиша керак бўлади. Бундай сумкалар сунъий чармдан, «молния» занжирли, икки томонидан қоплама ҳамёнли қилиб тайёрланган.

Сиз бундай сумкаларни 7-«Перспектива» (Халқлар Дўстлиги проспекти, 3 «а» уй) магазинидан сотиб оласиз.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ЕНГИЛ САНОАТ МИНИСТРЛИГИ МАРКАЗИЙ ЛОЙИҲА КОНСТРУКТОРЛИК ТЕХНОЛОГИЯ БЮРОСИ.
«СОЮЗТОРГРЕКЛАМА» БУТУНИТТИФОҚ БИРЛАШМАСИНИНГ ЎЗБЕКИСТОН РЕКЛАМА АГЕНТЛИГИ (телефон 45-37-27).

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ / "Ташкентская правда" /

ОРГАН ТАШКЕНТСКОГО ОБКОМА КОММУНИСТИЧЕСКОЙ ПАРТИИ УЗБЕКИСТАНА И ОБЛАСТНОГО СОВЕТА НАРОДНЫХ ДЕПУТАТОВ

БИЗНИНГ АДРЕС: 700047, ТОШКЕНТ ЛЕНИНГРАД КЎЧАСИ, 32

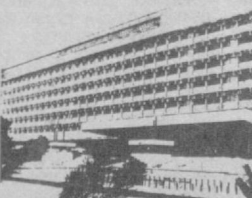

Редактор қабулхонаси—325351; редактор ўринбосарлари— 335885; 325747, 337916, 325748; масъул секретарь—334808, 325353; секретариат—325750. БЎЛИМЛАР: партия турмуши— 325778; саноат, капитал қурилиш ва транспорт — 337010, 325749; қишлоқ хўжалиги—325647; пропаганда —325553; совет қурилиши—325645; маданият—325767; ахборот ва спорт —337010, 325733; хатлар ва оммавий ишлар—334048, 325354; фельетонлар ҳамда ҳарбий ватанпарварлик —325556; редакция бўйича тунги навбатчи —334808, 325353.

Р. 09830. Б.— 08893. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС: 64684. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12